

ΝΕΑ ΖΩΗ

ΗΘΙΚΟΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Τὸ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ (Β' Κορ. γ' 6)

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ — ΓΙΑΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ — ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

Γ. Κ. ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΚΗΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΝ

Πτυχ. ἱερεὺς ἐν ΒΑΜΩ Κρήτης

εἰς Βάμον

JACOB OBWEGER

ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΩΡΑΙ ΤΟΥ ΛΥΤΡΩΤΟΥ

(ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ)

I

ΩΡΑΙ ΜΕΡΙΣΤΗΣ ΘΛΙΨΕΩΣ

Ὅσον πολυτιμώτερον εἶναι θνα ἀγαθόν, τόσον περισσότερον μάς θλίβει ἡ ἀπόλειά του. Ὅσον μεγαλυτέρας θυσίας ἐκάμαμε διὰ τὴν ἐπιτύχωμεν τὴν ἀπόλησιν ἐνός πράγματος, τόσον δύσκολος μάς φαίνεται ἡ ἀποχώρις του. Λοιπὸν τί μπορεῖ νὰ παραβληθῇ ἐπὶ τῆς γῆς μὲ τὴν πολυτιμότητα μιᾶς ψυχῆς; Ποιὰ τιμὴν ἔδωκεν ὁ ἀγαπητὸς Σωτὴρ διὰ τὰς ψυχὰς; «Ὁλόκληρος ὁ κόσμος, δὲν δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τὴν ἀξίαν μιᾶς ψυχῆς». Αἱ θυσίαι τὰς ὁποίας ἔκαμεν ὁ Σωτὴρ διὰ τὰς ψυχὰς δὲν περιγράφονται. Μέτρησε, ὦ ψυχὴ τὰς τελευταίας ὥρας τοῦ βίου τοῦ Ἰησοῦ, τοὺς στεναγμοὺς, οἱ ὁποῖοι ἐβγήκαν ἐκ τοῦ στήθεος Του, τὰ δάκρυα τὰ ὁποῖα ἔχυσε, τὰς λέξεις τὰς ὁποίας ὠμίλησε, τὰ κτυπήματα τὰ ὁποῖα ἔλαβε, τὰς ἀκάνθας αἱ ὁποῖαι τὸν ἐτρύπησαν καὶ τὰς σταγόνας αἵματος τῆς ὁποίας ἔχυσε. Παρατήρησε τὴν ἀγχόνην τοῦ Σταυροῦ, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἦτο κρεμασμένος καὶ ἐξεφόχησε καὶ παρέδωσε τὴν ζωὴν Του γιὰ σένα. Ἐφόταξε πόσον ἀκριβὴ σὲ ἐξηγόρασε. Πράγματι: «Ἄξι διὰ φθαρτῶν, ἀργυρίου ἢ χρυσίου, ἀλλὰ διὰ τοῦ τιμίου αἵματος.....» (Α' Πέτρου γ' 18—19). Ὡ, ἄς ὀνήρῃς κάποιος μετ' ἐξ ἡμῶν, ὁποῖος νὰ εἶχε ἴδῃ τὸ

(*) Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου

βλέμμα τοῦ ἐσταυρωμένου Δουτρωτοῦ, εἰς τὸ πλῆθος ἐκείνο, διὰ τὸ ὅποιον ματαίως ἔκαμε τοιαύτας θυσίας.

Σὺ ὅμως εὐρίσκεισαι εἰς τὸν κίνδυνον νὰ ἀπωλεσθῆς, εἴν εὐρεθῆς καὶ μόνον εἰς τὴν κατάστασιν μιᾶς θανασίμου ἁμαρτίας καὶ θ' ἀνήκει ἀσφαλῶς καμμιά φορά μεταξὺ αὐτῶν, διὰ τοὺς ὁποίους ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ματαίως ἐπόνεισε, εἴν μέντις χωρὶς μετάνοιαν καὶ ἡ ψυχὴ σου μὲ θρασύας ἁμαρτίας φορτωμένη τὴν παραδίδεις εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Αἰωνίου Δικαστοῦ. — Χριστέ μου, εἴν θὰ ἦτο καὶ τι τρομερὸν νὰ λέγῃς καθ' ἑλθὴν τὴν αἰωνιότητα εἰς τὸν ἑαυτὸν σου: «Ὁ Ἰησοῦς μὲ ἐξηγόρασε διὰ τοῦ θανάτου ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ καὶ ἐγὼ ἔνεκα τῆς ἁμαρτίας εὐρίσκομαι εἰς τὰς βασάνους τῆς κολάσεως». Διὰ τοῦτο πτωχὴ καρδίᾳ τοῦ ἁμαρτωλοῦ κάμει τάξιν εἰς τὴν ψυχὴν σου, κάμει τάξιν τώρα ὅπου σοὶ φέγγει ἀκόμη ὁ ἥλιος τῆς πλήρους χάριτος ἐποχῆς καὶ τῶν ἡμερῶν τῆς σωτηρίας: «Ἐν αἰρῶ ὄκειῶ ἐπίκουσά σου καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας σὲ ἐβοήθησα. Ἰδοὺ τώρα κατῶς ἐμπρόσθεντος, ἰδοὺ τώρα ἡμέρα σωτηρίας» (Β' ἐπιστολὴ πρὸς Κορινθίους κεφ. ζ' § 2). Ὁ Κύριος ἐρχεται ἐν ὄρα τὴν ὅποιαν δὲν ἤξεύριτε (κατὰ Ματθαῖον κεφ. κδ § 42 καὶ οὐαὶ καὶ ἀλλοίμονον εἴν σὲ καταλαβῆ ἀπροπαρασκευάσιον. Οὕτως εἴν ἡ ψυχὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν νύκτα τῆς βαθείας θλίψεως δουπισμένη. Ὁ Ἰησοῦς θλίβεται, θλίβεται δι' ἡμᾶς ἐπειθεῖ μᾶς ἀγαπᾶ τόσο ἀπειρώς. Ἀκριβὸς αὐτὴ εἴν ἡ αἰτία ἐνὸς νέου πόνου τῆς ψυχῆς τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ Δουτρωτὴς βλέπει παραγωνρισμένην καὶ περιφρονημένην τὴν ἀγάπην του αὐτὴν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. Εὐρίσκόμεθα ἄρα πρὸ τοῦ πόνου τῆς παραγωνρισμένης καὶ τῆς περιφρονημένης ἀγάπης. «Ὡ! Πόσον τρομερὸς πόνος ποῦ εἴναι αὐτός; Ἐρώτησε μίαν μνηστὴν, τί αἰσθάνεται εἴν καταφρονηταὶ καὶ ἀπαῶται ὑπὸ τοῦ μνησιῆρος τῆς. Ἐρώτησε μίαν μητέρα τί συμβαίνει εἰς τὴν καρδίαν τῆς εἴν ἀμειδωνοῖαι διὰ τὰ δῶρα καὶ αἱ θυσίαι μιᾶς ἀνυποκρίτου μητρικῆς ἀγάπης ἀπὸ τὸ τέκνον τῆς μὲ ψυχρότητα καὶ ἀχαριστίαν. Ἐρώτησε τὴν ἰδιωτὴν σου καρδίαν, ὧ ἀνθρώπινον τέκνον, τί ὑποφέρει εἴν βλέπῃς τὴν ἀφοσιωμένην ἀγάπην σου καὶ διὰ τὰ δῶρα αὐτῆς τῆς ἀγάπης ἀνταμειβόμενα μὲ μίσος. Δὲν εἴναι ἀληθὲς ὅτι πονεῖ νὰ βλέπῃ τις τὸν ἑαυτὸν του μισοῦμενον ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, εἰς τοὺς ὁποίους δὲν ἔκαμε ποτὲ κανὲν κακόν; Ὅταν ὅμως ἐκείνοι, εἰς τοὺς ὁποίους ἀνήκει ἑλθὴ ἡ ἀγάπη τῆς καρδίας σου σὲ κτυποῦν, τότε ἐμβαθύνεται καὶ πολλαπλασιάζεται ὁ πόνος τῆς ψυχῆς καὶ γίνεταὶ βάσανον διὰ τὸ ὅποσον ἡ γλώσσα δὲν ἔχει πλέον λέξεις. Αὐτὴ ἦτο ἡ τύχη τοῦ Δουτρωτοῦ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ. «Ὡ! πόσον ἔχει ὁ Ἰησοῦς ἀγαπήσει τοὺς ἀνθρώπους; Οὐδεὶς μνηστὴρ δὲν ἀγαπᾶ τόσο τὴν μνηστὴν του. Οὐδεμῖα μητέρα τὸ τέκνον τῆς. Οὐδὲν Σαραφείμα

δύναται νὰ ἀγαπήσῃ τόσον, ὅσον μᾶς ἠγάπησεν ὁ Ἰησοῦς. **Διερεῦνησον** τὴν γῆν. **Σπεύσε** πρὸς τοὺς ἡσυχούς τόνους, ὅπου θίγει ἡ Χριστιανικὴ εὐσπλαχνία τὰς θυσίας ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς πασχούσης ἀνθρωπίνουτος. **Διαπέρασε** τὰ λαμπρὰ διαμερίσματα τοῦ Κυρίου καὶ κύταξε μέσσωσιτὰς καρδίας ἐκείνων τῶν Ἀγίων, οἱ ὅποιοι ὑπηρετοῦν ἐπὶ τῆς γῆς, ἕνεκα τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον καὶ θὰ εἶδῃς πολλὴν καὶ μεγάλην ἀγάπην. **Ἀλλὰ μάταιον ἀγάπην ἢ ὅποια δύναται ἰνὰ παραβληθῇ μὲ τὴν ἀγάπην τοῦ Ἰησοῦ πρὸς ἡμᾶς ματαίως θ' ἀναζητήσῃς:** «Μεγαλυτέραν τούτης ἀγάπην δὲν ἔχει οὐδαίς, τοῦ νὰ δάλλῃ εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ» (κατὰ Ἰωάννην κεφ. ιε' § 13). Αὐτὴ εἶνε ἡ ἀγάπη τοῦ θνήσκοντος Λυτρωτοῦ πρὸς ἡμᾶς τοὺς Ἀνθρώπους. «Ὅλα, μέχρι τῆς τελευταίας σταγόδος αἵματος, ἔχει θυσιάσει ἡ ἀγάπη αὐτὴ πρὸς ἡμᾶς. **Ὡ!** τέκνον τοῦ ἀνθρώπου, τί θὰ μπορούσε νὰ κάμῃ εἰ' ἑσὲ ὁ Σωτὴρ «καὶ δὲν ἔχει πράξει»» (Ἡσαΐας κεφ. ε' § 4). Αὐτὴ ἡ ἀγάπη, ἀνταμιβέται λοιπὸν ἀπὸ τὸν ἐκλεκτὸν λαὸν του μὲ μίσος. Μὲ ἓνα μίσος, τὸ ὅποιον δὲν ἡσυχάζει, ἕως οἷου ὁ ἀγαπημένος καὶ εὐεργέτης τῶν ἀνθρώπων παραδίδει ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ τὴν ψυχὴν του.

Ὅταν σκεφθῆς ὅλα αὐτὰ, τότε Χριστιανὲ μου, θὰ καταλάβῃς τὸν ἀμέτρητον πόνον τοῦ Σωτήρος, ὁ ὅποιος ἐκ τοῦ δάθους τῆς ψυχῆς του ἀνοβρίζει καὶ τὴν ὁποῖον ἐκφορᾷ αἱ λίθαι τοῦ Δαυὶδ: **«Ἄντι τῆς ἀγάπης μου, εἶναι ἄντιδικοὶ εἰς ἐμὲ ἔγὼ δὲ προσεύχομαι. Ἐκὰν ἀνταπέδωκαν εἰς ἐμὲ κακὸν ἀντὶ καλοῦ καὶ μίσος ἀντὶ τῆς ἀγάπης μου»** (Ψαλμὸς 107 § 4, 5). Μιὰ τέτοια ἀγάπη καὶ μιὰ τέτοια ἀχαριστία κίνει εὐνόητον τὸ παράπονον: **«Ὡ! Σεῖς πάντες οἱ διαβαίνοντες τὴν ὁδὸν, ἐπιβλέψατε καὶ ἰδέατε, ἄν εἶνε πόνος κατὰ τὸν πόνον μου, ὅστις ἔγεινεν εἰς ἐμὲ».** Μάλιστα, ἄς παραβάλωμεν τὸν πόνον μας, μὲ τὸν ψυχικὸν πόνον τοῦ Ἰησοῦ. Δυνατὸν νὰ ἦλθε θλίψις καὶ στενοχωρία ἐπὶ σέ, εἴτε σὲ εἶδον πολλὰ ἀπογοητεύσεις τῆς ζωῆς. Ἡ ἀγάπη σου δύναται νὰ ἔχῃ ἀποκομίσει πολλὴν ἀχαριστίαν, παραγῶρισιν καὶ ἀπιστίαν. Ἀλλὰ μὲ τὸν ψυχικὸν πόνον τοῦ Ἰησοῦ δὲν δύναται νὰ παραβληθῇ ὁ ἰδικὸς σου πόνος. **Εἶναι** μόνον θρόυμακα ἀπὸ τὸν Σταυρὸν. **Εἶναι** μόνον σταγόνες ἐκ τῆς θαλάσσης τῶν πόνων του. Ἐρώτησε τὸν ἑαυτὸν σου, Χριστιανὲ μου, **ἐὰν δὲν εἶσαι συνυπεύθυνος καὶ σὺ διὰ τὸν ψυχικὸν πόνον τοῦ Ἰησοῦ.** Δὲν ἔχεις καὶ εἰς ἕνεκα μιᾶς ἀπηγορευμένης ἀπολύσεως, ἐνὸς πάθους, περιφρονῆσαι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀγάπην του; Δὲν εἶναι δυνατὸν τελεῖσθαι ἐκαστὴν δερεῖα ἀμοσσία, μιὰ ἀποστρεφὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν Θεόν; **Ἐμὲ** μὴ φεύγεις σήμερον ἀπὸ τὴν εἰκόνα τοῦ εἰσταυρωμένου, χωρὶς νὰ μετανοήσῃς διὰ τὰς ἀπεστίας σου κατὰ τοῦ Ἰησοῦ. Μὴ ἐγκαταλείπῃς αὐτὸν τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, χωρὶ

τὴν σταθερὰν ἀπόφασιν: ἀ ἀπὸ τῶρα καὶ εἰς τὸ ἔξῃς θέλω Σοῦ εἶμαι πιστὸς ὦ! Ἰησοῦ, πιστὸς μέχρι θανάτου».

Τὰ πάθη τοῦ Ἰησοῦ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ θὰ μᾶς φανοῦν εἰς ὅλον τὸ μέγεθος καὶ τὸ ἀμέτρητον βάθος αὐτῶν, ὅταν παρατηρήσωμεν τὸ πρόσωπον τοῦ Ἐσταυρωμένου. Εἶναι γεγανὸς διὰ τοὺς λεπτοὺς καὶ εὐαίσθητοι ἀνθρώποι, αἰσθάνονται κάθε πόνον ἀσυγκρίτως ἐκρύτερα ἀπὸ ἀνθρώπον ἀγροίκον. Ἄσπιδον ποῦτος εἶναι ἡ κείνος ὁ ὅποιος κρέμαται ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ; Ποῦτος εἶναι ὁ ἄνθρωπος τῶν ἐλπίσεων; (Ἡσαΐας κειφ. νγ' § 3). ὁ Ὀπίσθιος εἰματωμένος καὶ πλήρης πληγῶν, μὲ κατακρουραγὴ ἑνὸν σῶμα, φαίνεται ἔμπροσθέν μας. Τίς αὖτις, ὁ ἐρχόμενος ἐξ Ἑβδαμά, μὲ ἱμάτια ἐρυθρὰ ἐκ Βοσπόρου; (Ἡσαΐας ἐγ' § 1) ἐρωτῶμεν μαζὺ μὲ τὸν προφήτην. Τὴν ἀπάντησιν ἐκ τῆς ἐρωτήσεως αὐτῆς μᾶς ἔδωκεν ὁ Οὐράνιος Πατήρ ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ Ὄρους τῆς Μεταμορφώσεως διὰ τὴν φωνὴν τοῦ ἡ οὐδοῦ λέγουσα: «Ὁὗτος εἶναι ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητὸς ἐν ᾧ ἠεδόκησα» (κατὰ Ματθαῖον κειφ. ιζ' § 5). Ὁ μόνος ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ εἶναι λοιπὸν ὁ Υἱὸς τοῦ Ζώντος Θεοῦ. Διὰ τὴν μᾶς σῶσιν κατήλθεν Ὁὗτος ἀπὸ τὰ διαιρησμάτα τοῦ Οὐρανοῦ, τὰ πλήρη φωτὸς καὶ χαρᾶς, εἰς τὴν κοιλάδα αὐτῆν τῶν δακρύων καὶ ἤνωσε τὴν θεϊαν φύσιν του μὲ τὴν ἀνθρωπίνην εἰς μίαν, ἤτοι εἰς τὸ θεῖον Πρόσωπον, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου, ἕνα ἀπέραντον θεανθρώπινον ἔργον. Ἐνα ἔργον, τὸ ὅποσον ἐπέθε διὰ τὴν πληρώσῃ Ὁὗτος εἰς τὸν Οὐράνιον Πατέρα τὴν ἀνάλογον λύτραν διὰ τὰς ἁμαρτίας μας.— Ἄν καὶ ἡ θεία φύσις δὲν ἠμπορεῖ νὰ ὑφίσταται πάθη, ὀφείλομεν νὰ εἰπωμεν διὰ τῆς ἐνώσεως τῆς θεϊκῆς φύσεως μὲ τὴν ἀνθρωπίνην εἰς τὸ ἕνα πρόσωπον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐκτύπησε μίση εἰς τὸν ἀνθρώπον τῶν θλίψεων ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, μία θεία καρδιά, καὶ αὐτὴ ἡ καρδιά εἶχεν αἰσθανθῆ καὶ ὀκοφῆσαι ὅλα τὰ πάθη μὲ ὀλόκληρον τὸ βίθος, τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἰσχὺν, μὲ ὀλην τὴν θερμότητα καὶ τὸ ὀθίος ἐνδὸς Θεοῦ ὄντος.

Τὰ πάθη τοῦ Ἰησοῦ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, εἶχον διὰ τοῦτο ἀπέραντον ἀξίαν, ἔπει δὴ ἦτο τὸ Πάθος ἐνδὸς Θεοῦ Προσώπου καὶ διὰ τοῦτο ἦταν ἀπέριου μεγέθους. Πάθος θὰ ἦτο ἄρα ἕνας πόνος, ὀμοιος μὲ τὸν πόνον Ἐμοῦ; Πράγματι οὐδὲν πάθος ἐπὶ τῆς γῆς δύναται νὰ παραβληθῆ μὲ τοὺς πόνους τοῦ Ἰησοῦ, ἂν θέλωμεν νὰ παρατηρήσωμεν, καὶ τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς τοῦ Ἰησοῦ. Βιβλικῶς εἶχεν ὁ Δουρατὴ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, ὅπως καὶ ἡμεῖς ἕνα ἀνθρώπινον σῶμα, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἦτο πλασμένον ἀπὸ τὴν ἁμαρτωλὴν ὀλην τῆς; φορτωμένους μὲ ἁμαρτήματα γῆς. «οὐχὶ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνθρώπου;» (κατὰ Ἰωάννην κειφ. α' § 13). Ὁχι!

Τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν ἦτο ἕνα ἀρισταῦ γῆμα τῆς παντοδυναμίας καὶ τῆς σοφίας τοῦ Θεοῦ. Ἐγενήθη ὑπὸ

τὴν σκέπην τοῦ Ἁγ. Πνεύματος εἰς τοὺς καθαρούς ἀπὸ ἁμαρτίας κόλπους τῆς Παυλώμου Παρθένου Μαρίας. Τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐδημιουργήθη διὰ τῆς ἀμέσως ἐπιβίωσης τοῦ Θεοῦ. Καθὼς ὅμως δια τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ εἶναι τόσον τελειότερα ὅσον ἀμειώτερον εὐρίσκονται εἰς τὴν ἐπιρροὴν τοῦ Θεοῦ, εὐτως ἦτο καὶ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ περισσότερο θανασιὸν καὶ λαμπρὸν ἀπὸ κάθε ἄλλου ἀνθρώπινον σῶμα. Ἦτο λεπτόν καὶ τρυφερόν καὶ τέλειον ὅπως οὐδὲν ἄλλο πλάσμα ἐπὶ τῆς γῆς. Τί ἐκεταί ἐκ τούτου; Ἐπειτα διὸ ὁ ἀγαπητὸς Σωτὴρ ἡσθάνθη δια τὰ πάθη τοῦ σώματος ἀσυγκρίτως βαθύτερα καὶ ἰσχυρότερα ἀπὸ κάθε ἄλλο ἀνθρώπινον σῶμα. Ὅσον μεγάλη εἶναι ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ἀνθρώπινου σῶμα ὃς μας καὶ τοῦ θυμαστοῦ σώματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τόσον μεγάλη εἶναι καὶ ἡ διαφορὰ τοῦ πόνου ἐνὸς ἀνθρώπου καὶ τοῦ πόνου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὁ μέγιστος καὶ σφοδρότατος πόνος ἐμαίνετο καὶ ἐλόσσα εἰς τὸ τρυφερότερον καὶ μαλακώτερον σῶμα. Τὸ φλογερότερον πῦρ εἶχεν εὐρη τὴν κλέον εὐχέσθητον καὶ εὐφλεκτοτάτην ὕλην καὶ ἐμελλε νὰ τὴν βλασφήσῃ τόσον πολὺ, ὅσον ἡ θεία δικαιοσύνη καὶ ἡ Ἀγάπη τὸ ἠθέλην.

Παρατήρησι τοῦτο χριστιανὲ μου καὶ ἐν θὰ ὄρῃς ἐπὶ τῆς γῆς οὐδένα πόνον ὁ ὅποιος νὰ δύναται νὰ παραβιηθῇ μετὰ τοῦ πόνου τοῦ Ἰησοῦ. Τὲ εἶναι τὰ πάθη τῆς ψυχῆς τῶν ἀνθρώπων ὅσον βλάστη καὶ ἄν εἶναι ἢ σφοδρὰ, ἐν συγκρίσει μετὰ ἐκεῖνο τὸ ὅποσον ἐπίθεν ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ; Πᾶσι καὶ τὸν μέγιστον τῶν πόνων ὁ ὅποιος δύναται νὰ πλήρῃ τὴν καρδίαν ἐνὸς ἀνθρώπου, οὕτως θὰ εἶναι τὸ πάθος ἐνὸς συνήθους ἀνθρώπου, θὰ εἶναι μὲ ὅλον του τὸ βίθος, ὁ θρήνος καὶ τὸ παρπίνον ἐνὸς περιωρισμένου πλάσματος. Ὁ πόνος ὅμως τὸν ὅποσον ὑπέφερον ὁ Ἰησοῦς φέρει ἀμέτρητα κύματα καὶ ἀνεξαρτένητες κινήσεις μετὰ θεανθρώπινος ψυχῆς. Ἐπὶ πλέον ἐὰν τὰ μακρὰ πνεύματα εἰς τὸν Οὐρανὸν ἠμποροῦσαν νὰ υποφέρουν, μετὰ τὴν τὴν ὑέροχον δύνειν των, εἰς τὴν ψυχῆν των πόνον, τί θὰ ἦτο ὁ πόνος οὗτος; Θὰ ἦτο τὸ πάθος ἐνὸς πλασμένου, περιωρισμένου ὄντος. Θὰ ἦτο ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ πάθη τῆς ψυχῆς τοῦ Ἰησοῦ β.α. εἰλοφρὸν ἀναστένγμα, τὸ ὅποιον μόνον ἐνα διευτερόλεπτον διατρέχει τὸν αἶρα. Ποῦ εἶναι ἄρα ἐνὸς πόνος ὁ ὅποιος νὰ εἶναι ὁμοίος μετὰ τὸν πόνον τοῦ Ἰησοῦ; — Ἦσαν λοιπὸν αἱ τελευταῖαι ὥραι τοῦ Ἀυτοῦ τοῦ πραγματικῶς ὄρασι μεγίστης θλίψεως. Ἦσαν ὥραι ἐνὸς πόνου, μετὰ τὸν ὅποιον δὲν δύναται νὰ παραβιηθῇ οὐδὲν πάθος ἐπὶ τῆς γῆς. « Ἄλλ' αὐτὸς ἐτραυματίσθη διὰ τὸς παραβάσεις ἡμῶν, ἐταλαιπωρήθη διὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν.... » (Ἠσαΐας κη'. νγ' § 5). Τόσον πολὺ ἠουχέσθη ὁ Σωτὴρ δι' ἡμᾶς. Εἰς τίτοια εἴδη θλίψεως κατῆλθε διὰ νὰ μᾶς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὴν δυστυχίαν τῶν ἁμαρτιῶν μας καὶ νὰ

μας σόση ἀπὸ τὰ κρίσιμα τῆς κολλήσεως. Ὡς, τί πρέπει νὰ εἶναι τὸ ἁμάρτημα; Τί ὀφείλει νὰ εἶνε, ὡ τῆκνον τῶν ἀνθρώπων, ἡ ἀπιστοσύνη σου ἀπὸ τὸν Θεόν, διὰν προξέῃ ἢ εἰς τὸν Σωτήρα τέτοια θέματα καὶ θὰ ἦτο δυνατόν νὰ παρατηρήσῃς ἀκόμη τὸν Ἐστχυρωμένον Λουτροτὴν, χωρὶς κανένα ἔλεος, καὶ νὰ ἐξαικολουθῆς νὰ ἁμαρτάνῃς; Ὡς! Ἀόηστε τὰς ἁμαρτίας. «Φθάνει ἡ μοχθηρία. ἢ ἡ ἰσχυρὴ ὄρα πρὸς ἰπιστοφὴν πρὸς τὸν Θεόν. Ἀκόμη μᾶς δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ κατακτιήσωμεν τοὺς καρποὺς τῶν παθῶν τοῦ Ἰησοῦ, διὰ νὰ φυλακισθῶμε ἀπὸ τὰ θέματα τῆς κολλήσεως. Ἀκόμη εἶναι ἡ ἐποχὴ τῆς χάριτος. Εἰ αἱ ἀκόμη εὐκαιρία, χρῆσιμοποιήσῃς τὴν, καθάρσου εἰς τὸ Ἅγιον Βῆμα ὑπὸ τὴν λέξη τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ ἰπτα : «Ἦλαγε καὶ εἰς τὸ εἶς μὴ ἁμάρταν» (κατὰ Ἰωάννην κερ. ἡ' § 11). Ἀμήν.

(ἀκολουθεῖ)

«ΕΛΕΥΘΕΡΑΙ ΓΝΩΜΑΙ»

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΑΓΝΟΥΣΙ ΤΗΝ ΑΛΕΘΗ ΕΙΡΗΝΗΝ ΟΙ ΠΟΛΕΜΙΣΤΑΙ ΛΑΟΙ

«Ἐἶπε» ὁ Κύριος «Ἐβραϊνὴν ἀρέμητι ὑμῶν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δεῖδωμι ὑμῶν· οὐ καθὼς ὁ κόσμος δεῖδωσιν ἐγὼ δεῖδωμι ὑμῶν.» (Ἰωάν. εἶ' 27.) «Αἰτεῖτε καὶ λήψεσθε... Ταῦτα λελάληκα ὑμῶν, ἕνα εἰρήνην ἔχητε ἐν ἑμοί... θρασεῖτε ἐγὼ νενέκηκα τὸν κόσμον.» (Ἰωάν. εἰς' 25-33)».

«Ὁ Τόπος Σφαγῆς (Ἑβραϊστὶ: Ἄρμαγεδὼν) (Κερ. 16' Ἀποκάλ.)

Καὶ τοὺς ἄνω ἀληθεῖς λόγους τῆς Σοφίας ὁ Θεὸς ἄνθρωπος Χριστὸς ἔχει μόνος τὴν ἀληθῆ εἰρήνην καὶ οὐδεὶς ἄλλος. Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς μόνος καὶ δίδει τὴν εἰρήνην καὶ οὐχὶ ἄλλος, οὐτε οἱ πολεμοῦντες λαοὶ καὶ ἔθνη καὶ ἀλλήλων. Οὗτοι δὲν δίδουσι τὴν ἀληθινὴν καὶ πραγματικὴν εἰρήνην, διότι δὲν ἐννοοῦν εἰς εἶναι ἡ εἰρήνη, δὲν ἐννοοῦν καὶ ποῦ εἶναι ἡ εἰρήνη ἵνα ζητήσωσι καὶ λάβωσι τὴν εἰρήνην καὶ εἰρηεύσωσι πρὸς ἀλλήλους καὶ παύσωσιν οἱ ἐξοπλισμοὶ καὶ οἱ πόλεμοι, ἔχουσι δὲ οἱ λαοὶ ψευδῆ ἰδέαν περὶ εἰρήνης καὶ ψευδῆ εἰρήνην ποιοῦσι μισαξὺ ἰων,

διὰ ψευδοῦς φιλίας (λυκείου ἢ ἀλωπεκείου) ἢ διὰ μίσεων νίκης τῶν νικῶν των κατὰ τῶν ἠτιημένων αἰόμων, λαῶν καὶ ἔθνων. Προσποιεῖται ὁ εἰς κατὰ τοῦ ἄλλου φίλαν ψευδῆ, ἔπειτα θάλλως καὶ βαυκοπανούργως ἐργάζεται ἐν τῷ κρυπτῷ ὅπως ζημιώσῃ αὐτὸν, ἐλικῶς ἢ ἠθικῶς. Ἀποκαλυπτομένης δὲ τῆς προθέσεως καὶ ζημίας ἐπέρχεται εἰς τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἔχθρα ἐξολοθρευτικὴ, διότι δάδικηθεὶς κατὰ τοιοῦτον τρόπον ἀπάτης μελειᾷ ἐπίθεσιν φυσικὴν κατὰ τοῦ θυλίου, σκολιοῦ, σκαμβοῦ, πανούργου καὶ πονηροῦ φίλου, οὗ διὰ φιλίας ἐξηπάτησεν αὐτόν, ὅπως εἶναι τὸ ἀειμώτερον, ποταπώτερον, ἐλεεινότερον καὶ αἰσχρότερον μίσην, πρὸς ζημίαν καὶ δλεθρον ἔθνους, λαοῦ ἢ αἰόμου. Οὕτως ἐπέρχεται πόλεμος ἔθνικὸς ἢ καὶ ἀτομικὸς, μεταξὺ ἔθνων, λαῶν ἢ καὶ αἰόμων. Μετὰ δὲ τὸν πόλεμον τὴν νίκην καὶ ἦταν ἀκολουθεῖ ἢ ἐπιβολὴ τοῦ νικῶντος κατὰ τοῦ ἠτιημένου. Οἶδιω ποιοῦσι συνθήκας εἰρήνης ψευδοῦς, διότι ὁ ἠτιηθεὶς δὲν ἔχει ἀληθῆ εἰρήνην εἰς τὴν ψυχὴν του, ὑποτάσσεται ἄρα ἕνεκα ἦτις καὶ ἀδυναμίας του εἰς τοὺς ὄρους τῆς θελήσεως τοῦ νικητοῦ, ἀλλ' ἔχει ἀντὶ εἰρήνης ἔχθραν φυσικὴν κατ' αὐτοῦ, καὶ εἰσιμάζεται ἵνα μετὰ καιρὸν ἐπιτεθῆ κατ' αὐτοῦ καὶ ἀνακίση τὴν ἐλευθερίαν του καὶ τὰ ἀρπαγένια δικαίωμα του. Ἰδοὺ διὸ ἢ διὰ συνθηκῶν μετὰ τοὺς πολέμους εἰρήνη, εἶναι ψευδευσιότη, εἶναι μᾶλλον ἔχθρα ἀκολιμῆος, ἀνόσιακος καὶ ἄσβεστος. Ἄρα ἀληθῶς, λέγει ὁ Πρώταρχος καὶ Αἰώνιος, ὁ Ἀλάθης, ὁ Ἀδιάψευστος καὶ Ἀπταιστος. «Μετὰ τὴν συνθήκας ποιοῦσιν, ὑπὲρ ἀληθοῦς εὐρήνης οὐ λογιζονται», διότι ἀγνοοῦσι τὴν εἰρήνην τοῦ Δικαίου καὶ τῆς εὐδαιμονίας, ἀγνοοῦσι τὸν ἀληθινὸν θεὸν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν!

Πῶς δὲ θὰ εἰρηνεύσωσιν ἀληθῶς τὰ αἵτομα, οἱ λαοὶ καὶ τὰ ἔθνη; Τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι ἄλυτον ἐκ μέρους τῶν αἰόμων τῆς διπλωματίας καὶ τῶν ἔθνων! Μόνος εἶς, φίλοι καὶ σπουδαῖοι ἀναγνώσται, ἔλυσεν τὸ ζήτημα τῆς εἰρήνης ὁ ὀντοποιός, ὁ Κοσμοποιός, ὁ Κοσμοθέτης θεάνθρωπος Χριστός διὰ τῆς ἠθοπλαστικῆς ὁδοῦ τὴν ὁποῖαν διὰ Νομοθεσίας ἀθανάτου ἐχάραξε, διὰ τῆς πίστεως εἰς τὸν ἕνα ἀληθῆ Θεὸν τὸν διότιον ἀπεκάλυψε καὶ διὰ τῆς ιελείας ὑπακοῆς πάντων εἰς Χριστὸν Θεόν, εἰς ἐνανθρωπήσαντα Υἱὸν Θεόν. Εἶναι δὲ εἰρήνη δύο εἰδῶν, ἐσωτερικὴ δι' ἕκαστον αἴτιμον καὶ ἔθνος καὶ ἐξωτερικὴ μεταξὺ αἰόμων, λαῶν καὶ ἔθνων, ὡς ἐξῆς δὲ λέγομεν ἐν τῷ ἀνεσπέρω ἀνεκίερω καὶ ἀδύτῳ φωτὶ τῆς Εὐαγγελικῆς Σοφίας.

Πρῶτον δέον νὰ εἰρηνεύῃ ὁ θεάπλαστος λογικὸς ἄνθρωπος ἐντὸς

τοῦ μετὰ τῆς ἐν αὐτῷ Τριάδος, δηλοδὴ μετὰ τῆς ψυχῆς, σώματος καὶ τοῦ ὀρθοῦ λόγου, ἢ θεῖου Πνεύματος ἢ Θεοῦ, ἦτοι ὀφείλει ἢ ἄλλος καὶ ἀδιάφορος, ἀθάνατος ψυχὴ νὰ ὑποιάσῃ τὸ σῶμά της τὸ ὕλικόν καὶ νὰ ὑποιάσῃται αὐτὴ εἰς τὸ δ ἔ κ α ι ο ν εἰς τὴν Θ ε ἰ α ν Νομοθεσίαν τοῦ Σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἄρα τὸ θεῖον πνεῦμα κατ' ἐλευθέραν θέλησιν τῆς νοεῆς ψυχῆς ἀβλαστῶς ἄγει τὴν ψυχὴν ἡμῶν καθὼς ἄγει ἢ ψυχὴ τὸ σῶμά της συμφώνως τῷ δικαίῳ ἢ τῷ ὀρθῷ λόγῳ, Ὅς ἔσιν ὁ Χριστὸς (Θεὸς λόγος) ὁ ἔχων τὴν εἰρήνην, Ὁ εἰρηνοποιῶν σύμπασαν τ' ἐν κτίσιν τὴν ὑποειταγμένην εἰς τὸ θέλημα καὶ τὴν δύναμιν τοῦ Ποιητοῦ, καὶ δημιουργοῦ αὐτῆς. Δοιπὸν εἰρηνεύει ἢ κτίσις καθ' ὃ ἀνελεύθερος καὶ σπασιάζει καθ' ἑαυτῆς ἢ ἐλευθέρα ἀνθρωπότης καὶ ἀλληλοσπαράσσεται, διότι ἐπλάσθη ἐλευθέρα καὶ θέλησιν καὶ ἐναντιοῦται πρὸς τὴν δικαιοσύνην πρὸς τὴν σωτήριον νομοθεσίαν νομοθείου Χριστοῦ, ἐναντιοῦται ἄρα πρὸς τὸ θεῖον θέλημα τοῦ θεανθρώπου Κυρίου. Οὕτω δὲν ἔχει εἰρήνην Χριστοῦ ὁ ἄνθρωπος ἐν αὐτῷ καὶ ζῆ κάκισια αἱματοκυλιόμενος! φονεύων καὶ φονευόμενος!

Δεύτερον δὲν ἔχει ὁ ἄνθρωπος εἰρήνην μετὰ τῆς οἰκογενείας του, τῶν οικείων του ἢ τῶν συγγενῶν του, τῶν συμπολιτῶν του, διότι ἢ φύσις του ἐγένετο, ὡς εἶπομεν, πολεμικὴ δι' ἑαυτοῦ ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς βλάπτει ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἑαυτοῦ ὁμοεθνεῖς καὶ ζῆ κάκιστα ἀδικῶν καὶ ἀδικούμενος, πλὴν ἐλαχίστων ἐξαίρεσεων ἀνθρώπων ὑποταγέντων εἰς Χριστὸν καὶ μορφωθέντων εἰρηνικῶς συμφώνως πρὸς τὴν θέλειαν αὐτοῦ αἰώνιον νομοθεσίαν. Οἱ τοιοῦτοι ἠγνόησαν εἰρήνην Χριστοῦ, διότι ἔλαβον τὴν εἰρήνην παρὰ τοῦ δόντος αὐτὴν εἰς αὐτοὺς Χριστοῦ, λοιπὸν: **Ἡ εἰρήνη τοῦ Εἰρηναρχοῦ θεοῦ τῆς εἰρήνης, καὶ Εἰρηνοποιοῦ Χριστοῦ εἶναι δύναμις Χριστοῦ ἐναρμονίζουσα τοὺς πάντας εὐδαιμόνως, ἡσυχαστικῶς διότι τὰ ἐνιάλματα τοῦ Χριστοῦ ἐφαρμολογούμενα εἰς πνεῦμα καὶ ζωὴ, ἦτοι θεία δύναμις συγκαταοῦσα πάντας εἰρηνικῶς. Ἐποταγῆ εἰς Χριστὸν εἶναι ἀληθῆς εἰρήνη! Να!**

Τρίτον ὑπὸ ἔποψιν ἐσωτερικῆς ἐθνικῆς εἰρήνης τὰ ἄτομα τὰ ὀμόφυλα καὶ ὁμοεθνῆ ἀνάγκη νὰ μορφωθῶσι κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ Χριστοῦ ἵνα παύσωσιν αἱ κλοπαὶ τὰ ἀδικήματα, αἱ ἀλληλοαιματοχυσεῖς ἐντὸς τοῦ ἔθνους (ὕψω θὰ ἔλθῃ ἡ ἐσωτερικὴ εἰρήνη ἢ ἐθνικὴ).

Τέταρτον ὑπὸ ἔποψιν ἐξωτερικῆς εἰρήνης ἀνάγκη τὰ ἔθνη νὰ ὁ-

ταχθῶσιν εἰς Χριστόν, ἀνάγκη: Διπλωμάται, Κυβερνήται, Σοφοί, Καθηγηταί, Διδάσκαλοι, Πολιτευσιαί, Πρόεδροι Κοινοτήτων, Δήμαρχοι, Βουλευταί, Γερουσιασταί, Ὑπουργοί, Πρωθυπουργοί καὶ Πρόεδροι τῶν Δημοκρατιῶν ἵνα ὑποταγῶσιν εἰς Χριστόν. "Ἄλλο μίσησον πρὸς εἰρήνην καὶ ἀφαιρισμὸν τῶν πολέμων δὲν ὑπάρχει μετὰ τὸ λαῶν καὶ Ἐθνῶν. Ἐάν ἀποστρεφόμεθα τὰ μέγιστα κακὰ τοῦ ἐσθίου τούτου καὶ Ἐθνοβόρου πολέμου ἀνάγκη ἵνα ὑποταχθῶμεν εἰς τὸν μόνον ἔχοντα καὶ δίδοντα τὴν εἰρήνην εἰς ἅπαντα λαοὺς καὶ Ἐθνη, εἰς τὸν Ἄρχοντα καὶ Θεὸν τῆς εἰρήνης καὶ εἰρηνοποιῶν Χριστόν, καθὼς ἡ ἱστορία καὶ ὁ βίος καὶ ἡ πείρα τῶν Ἁγίων, τῶν ὁσίων, τῶν δικαίων, τῶν μαρτύρων, ἱερομαρτύρων καὶ ὁμολογητῶν μαρτυροῦσιν. Αἰετῆτε λέγει, ὁ εἰρηνοποιὸς καὶ θεουργὸς Χριστὸς, καὶ λήψεσθε τὴν ἐξ Αὐτοῦ εἰρήνην. Ταῦτα ἐλάλησεν ἵνα ἐν αὐτῷ τῷ μακαριουργῷ Χριστῷ ἔχωμεν εἰρήνην ἵνα ὑποταχθῶμεν εἰς αὐτὸν καὶ λάβωμεν παρ' αὐτοῦ τὴν εἰρήνην. "Ἄλλως ἀδύνατον, ἀπολύτως ἀδύνατον, ἵνα ἐκβάλωμεν τὸ φυσικὸν καὶ πολεμικὸν πνεῦμα ἐκ τῆς ἀειζῶον, νεογᾶς καὶ ἀνωλήθρου ψυχῆς ὑμῶν. Μόνος ὁ Χριστὸς δύναται ἵνα ἐκβάλῃ τὸν αἰμοδιψῆ, αἰμοβόρον καὶ φιλαίματον τοῦτον καὶ ἄδικον καὶ ἀρπακτικὸν δαίμονα ἐκ τῆς κακοδαίμονος, δυσισχυοῦς καὶ δυσκλήρου ἀνθρωπότητος καὶ ἵνα εἰρηνοποιήσῃ ἀληθῶς αὐτήν, ὡς εἰρηνοποίησε τὴν σύμπασαν κίλιν, τὴν ἐνεργοῦσαν καὶ κινουμένην ἁρμονικῶς καὶ εἰρηρικῶς. "Ἄρα ἡ ὑποταγή τελεία εἰς θε-
άνθρωπον Χριστόν! Ναί!

"Ἀλλὰ πῶς θὰ γίνῃ ἡ ὑποταγή αὕτη ἢ σωτήριος εἰς Χριστόν; Ἐπιλέγομεν: Οἱ θερησκευτικοὶ ἄρχοντες ἢ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ θὰ ἐφαρμόσωσιν καὶ θὰ διδάσκωσιν ἀπεριμιμητὸν τὴν ἀλήθειαν καὶ ἐπιστημονικῶς, καὶ θὰ ἀποδεικνύωσιν ἱστορικῶς, λογικῶς, πειραματικῶς τὴν θεότητα τοῦ Χριστοῦ. Θὰ ζητῶσι δὲ οὗτοι παρὰ τῶν Κυβερνήσεων τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων τοῦ παγκόσμιου πανσέπιου Ἐδαγγελίου διὰ τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας, θὰ ζητῶσιν ἐπίσης παρὰ τῶν Κυβερνήσεων τὴν διδασκαλίαν τῶν θεοπνεύσιων Ἁγ. Γραφῶν εἰς ἀπάσας τὰς σχολὰς καὶ τὰ Πανεπιστήμια, Δηλαδή αἱ Κυβερνήσεις τῶν ἔθνῶν θὰ ἐπιβάλωσιν εἰς τοὺς καθηγητὰς καὶ διδασκάλους τὸ μάθημα τῶν θερησκευτικῶν ὡς τὸ πρῶτον οὐσιώδες ἠθοπλαστικὸν μάθημα. Ναί!

Πρέπει ἵνα καταργηθῇ ἀναμφιβόλως καὶ ἀναντιλέκτως τὸ ἐπικρατοῦν σύστημα τῆς ἐν τοῖς σχολαίσις ἡμῶν ὑπαρχούσης, ὡς μὴ ὄφειλε,

ψευδοπαιδείας και να εισαχθῆ τὸ τῆς ἀληθοῦς και χριστιανικῆς. Πρέπει να μορφωθῆ Κλήρος Εὐαγγελικὸς και να καταργηθῆ ὁ τυπικὸς ὁ θρησκευτικὸς ἀπληρὸς, ὁ Χριστιέμπορος, ὁ θεοκάπηλος, ὁ ἱερέμπορος και Σιμωνιακὸς. Κλήρος γνήσιος, ἐνάρσιος και πιστὸς, και μὴ πλουτοφρονῶν, και εἰδῶς φέρειν τὸν ὄνειδισμὸν και τὴν πτωχείαν τοῦ Χριστοῦ, και χριστιανοὶ ἀφελεῖς, εὐσεβεῖς, αἰσφοὶ ἀνεπίδεικτοι, θαράσσιοι και οὐχὶ ἀνθρωπάρεστοι—και τὰς ἐντολάς τηροῦντες τοῦ Κυρίου. Πρέπει να ἀναλάμψη ὁ ἱερεὺς ἄρβων και να κηρύττεται συνεχῶς και μετ' ἐπισιήμης και εὐσεβείας ἀνυποκρίτου ὑπὸ ζηλωτῶν ἱεροκηρύκων ὁ θεῖος λόγος και ἡ ἀλήθεια ἀπερρίπτητος. Μόνον διὰ τοιούτων μέσων θὰ δυνηθῶμεν να διαφύγωμεν τὸν ἐκ τῆς Ἠθικῆς και Πολιτικῆς κίνδυνον και να ἐξασφαλίσωμεν τὴν τε σωματικὴν και πνευματικὴν και ἐθνικὴν ἡμῶν ὑπαρξιν. Ναί!

Ὁρθῶς, ὀρθότατα εἶπεν ὁ Μουσολίνι τῆς Ἰταλλας, ὁ ἰδεώδης αὐτὸς ἡγέτης τῆς νεωτέρας Ἰταλλας, διὰ θέλει τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν διὰ τὸν λαόν, διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς και διὰ τὴν ἐπισιήμην ἀκόμη, τὴν ὁποῖαν συμπληροῖ τὸ Ἐσώτατον Εὐαγγέλιον εἰς τὰ κενὰ αὐτῆς μέρη.

Δοιπὸν ἢ πολιτικὴ ἐξουσία να ἐπιβάλλη τὴν πίστιν εἰς Χριστὸν πρῶτον και τοιοιοτρόπως να ἐπιύχῃ τὴν μακαριουργὸν και σωσίκοσμον εἰρήνην. Ἄλλως εἰρήνην δὲν θὰ ἔχωμεν ποτε και ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν θ' ἀποτύχῃ οὐκιστῶς, οὐκιστότατα, διὰ ματαιοπονοῦσιν ὡς «πλουτοκρατοῦντες» ἄνευ Χριστοῦ, δὲν θ' εἴρωσι δὲ τὴν μνηριοπόθητον, πασιπόθητον, πολυλάτρευτον και παντοκρημόνευτον εἰρήνην. Σήμερον, και μάλιστα ἀπὸ τοῦ παγκοσμίου πολέμου και ἐνεῦθεν, ἡ ἀνθρωπότης ἀποτελεῖ οὐκιστὸν εἰς ὀργανικὴν ἐνότητητα, τῶν ἐξελισσομένων ἐν χώρῳ ἰνι ἐχόντων ἄμεσον ἀνίκτυπον ἐπὶ τῆς ἄλλης αὐτοῦ τοῦτου τοῦ τόφω λειπτοῦ και ἀκινδῶν: ζητήματος τῶν Ἐπανορθώσεων και χρεῶν, ἐπὶ μᾶλλον και μᾶλλον συσφιγξαντες τοὺς δεσμοὺς τῶν διαφορῶν λαῶν και φυλῶν. Ἐπὶ πλέον αὐτὰ τὰ ὑπερπεράσια ἀναπινχθένια μέσα, τὰ τε πολιτικὰ και τὰ τῆς συγκοινωνίας, εἶναι οἱ δροὶ οἱ καταδικνύοντες τὸ πραγματικὸν τοῦ δυνατοῦ τῆς τε ἐκτάσεως και τῆς ἐντίσεως τοῦ σεισμοῦ, μέλλοντος να περιλάβῃ πᾶσαν τὴν γῆν και να κατασκάψῃ ἐκ θεμελίων τὸ παγκόμιον καθεστῶς, ἀδυνατοῦν πλέον ἀπελύτως τὰ σταθῆ, και οὕτως σεισμὸς και ἀεροχημικὸς πόλεμος, εἶναι ἐγγύς μας πλέον και ἐντὸς ἐλαχίστων προθεσμιῶν ὡς μὴ

ᾧ φειλὲ θὰ ἐκσπάσῃ καὶ εἰς τὸν ἐρημον καὶ πολὺπλαγκτιον τόπον μας ἵνα πληρωθῇ καὶ ἂ τὸ οὐσίαν καὶ κατὰ γράμμα τὸ πρὸ δέκα ὀκτώ δλων αἰώνων ὑπὸ τοῦ ὑπερνεφέλου τανυπιέρουτος τῆς θεολογίας ἀειτοῦ Ἰωάννου τῆς Ἀποκαλύψεως, εἰρημένον:

«Καὶ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, ἡ γὲ οὐκ ἐγένετο ἀφ' οὗ οἱ ἄνθρωποι ἐγένοντο ἐπὶ τῆς γῆς τηλικούτους σεισμὸς (πόλεμος) ὁ ὕψω μέγας» (* Ἀποκάλυψις).

Εἶναι ἢ δὲν εἶναι ἀλήθεια διὰ τὸν τῶν σημερινῶν δλων καὶ τῶν σημερινῶν ἀεροχημικῶν πολεμικῶν εἰδῶν καὶ μέσων τῆς συγκοινωνίας τὰ χθεσινὰ, ἢ καὶ αὐτὰ τὰ προπολεμικὰ τοῦ 1914, δὲν ἦσαν οὔτε ἂ θύριμιτις. Εἶναι ἢ δὲ εἶνε ἀληθὲς βεβύματα πινέσχυρα ἰδεῶν ἐναντίον διασταυροῦνται ἐν μέσῳ τῶν λαῶν, Ἐθνῶν καὶ φυλῶν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς κόλποις μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς κοινωνίας— ἵνα μὴ εἶπω καὶ μιᾶς αὐτῆς οἰκογενσίας!— μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς φυλῆς, ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ ἔθνους, ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ λαοῦ; Καθ' ἣν δὲ σιγμὴν θέλουσιν ἀπανταχοῦ νὰ βλέπωσι πιδῶσιν τῶν τέως δεσποζουσῶν ἀξίων, ἀφ' οὗ ἀπανταχοῦ οἱ στυλοὶ τοῦ οἰκοδομήματος συγκλονοῦνται ἢ ἄλλο ὑπολείπεται νὰ γίνῃ εἰ μὴ ἀφάνταστος πτώσις;

Καὶ οἱ Τυροὶ, οἱ ἐθνικοὶ οἰακοσιτόφοι καὶ πηδαλιούχοι, οἱ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἐθνῶν, λαῶν καὶ φυλῶν δεινότατα μυωπάζοντες, τὰ βαθύτερα αἶτια μὴ βλέποντες, οἱ ψυχικῶς καὶ πνευματικῶς μυωπότατοι ἠθέλησαν νὰ ἐλπίσωσιν εἰς τὴν πρόληψιν τῆς παναλεσθρίας διὰ τῆς διευθετήσεως τοῦ ζητήματος τῶν ἐπανορθώσεων ἀφ' ἐνός καὶ τῶν χρεῶν ἀφ' ἑτέρου. Καὶ ἀναντιλέκτως καὶ ἀναμριβόλως ἀνοκοφίσας τις βραχυτάτης διαρκείας θὰ ἐπέλθῃ οἰρομένης μιᾶς τόσῳ βαθυτάτης ἀφορμῆς καταπίσεως καὶ ἀνασπαιώσεως τῶν λαῶν καὶ ἐθνῶν. Ἀλλὰ μήπως τοῦ αὐτοῦ ἀγρέτου σκότους δεσπόζοντος, οἱ λαοὶ ὑπὸ τὴν θανατοῦσιν τοῦτου σκιάν καὶ δεινὴν ἐπιρρυγεράν οκοτομήνην καὶ πλάνην κοιμώμενοι, δὲν θὰ συγκρουσθῶσι πάλιν, διηγεκῶς δὲ καὶ ἐνδελεχῶς τῶν πολεμικῶν μηχανημάτων καὶ ἀεροχημικῶν ἰδῶς, ὡς καὶ τῶν πηλικῶν μέσων ἐπὶ μᾶλλον ἀναπιυσομένων, ἀηλίκη ἐφίπτασις τραγωδία μέλλει τὰ ἐκ υλιχθῆ ἔκ τῆς;

(ἀκολουθεῖ)

ΔΙΑ ΤΟΝ κ. ΔΕΩΝ. ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΝ Διευθυντήν
τῶν Θρησκευμάτων ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῆς Παιδείας

ΕΠΙΔΑΝΗΘΗΜΕΝ; ΔΕΝ ΣΚΙΑΜΑΧΟΥΜΕΝ ΟΥΔΕ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΤΥΧΟΝΤΩΝ ΦΙΛΟΝΕΙΚΟΥΜΕΝ

Γ'.

Μετὰ τὴν καταχώρισιν εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον τῆς «Νέας Ζωῆς» ἀφ' ἑνὸς μὲν τῶν ἐρωτήσεων τὰς ὁποίας ἐλάβομεν καὶ τῶν ἀπαντήσεων ποῦ εἰς ταύτας ἐδώσαμεν, αἱ τινες ἀντιπροσωπεύουσι τὰς εἰς τὸ σημεῖον ἐκείνον θρησκευτικὰς ἡμῶν γνώμας, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ κ. Λ. Φιλιππίδου, ἣτις ἀντιπροσωπεύει ἐπίσης τὰς θρησκευτικὰς ἐκείνου γνώμας, εἰσερχόμεθα εἰς τὴν ἀνάλυσιν ταύτης ἀγόμενοι ἀπὸ τὴν ζωηροτάτην ἐπιθυμίαν ν' ἀποδειχθῇ ποία ἡ ἀληθὴς ἀντίληψις ἐπὶ τῶν θιγέντων ζητημάτων ν' ἀποδειχθῇ ποίου ἐκ τῶν δύο, ἡμῶν ἢ ἐκείνου, αἱ γνώμαι εἶνε ὀρθαί. Ἡμεῖς παρρησια ἐξεθέσαμεν ὡς εἶχομεν καθήκον, τὰς γνώμας μας εἰς τὰς δεξιὰς ἀπαντήσεις, μὲ τὴν ἀκράδαντον πεποίθησιν ὅτι εἶνε σύμφωνοι πρὸς τὴν Γραφήν, τὴν Ἱστορίαν καὶ τὴν ἀδιάψευστον παρατήρησιν, ἀλλὰ καίτοι τοιαῦτα, ἐχαρκτηρίσθησαν ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς ἐκδικήσεως καὶ τὸν φόβον, ὡς ἀντορ ὁδοῦ καὶ ἐμνήσθημεν δύο ἔτη μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῶν γνώμων μας, ὡς αἰρετικαί! Στενοχωρηθέντες ἀπὸ τὸν τοιοῦτον διωγμὸν, ἐθεωρήσαμεν καλὸν νὰ ζητήσωμεν τὴν γνώμην τρίτου τινὸς ἀμερολήπτου, ὅχι διὰ νὰ τὴν μεταχειρισθῶμεν ἀμυνόμενοι, ἀλλ' ἵνα ἴδωμεν μὴ ἡμεῖς ὡς ἄνθρωποι ὑπεπέσαμεν εἰς ἐσφαλμένην τινὰ γνώμην, ἀν καὶ εἶχομεν τὴν πεποίθησιν ὅτι αἱ πηγαὶ ἐφ' ὧν ἐστηρίξαμεν τὴν γνώμην μας ἦσαν πλέον ἢ ἀληθεῖς καὶ ἀδιάψευστοι. Καὶ ἐζητήσαμεν τὴν γνώμην τοῦ κ. Φιλιππίδου καὶ τὴν ἐλάβομεν διὰ τῆς δημοσιευθείσης εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον ἑκτανοῦς ἐπιστολῆς του.

Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ ἐν λόγῳ ἐπιστολὴ, π ρ ὦ τ ο ν στερεῖται καὶ τῆς στοιχειώδους τακτικῆς, ἣτις ἀποτελεῖ νόμον ἠθικὸν καὶ παραβιαστον παρ' ἑλοῖς τοῖς ἀνθρώποις, ἥτοι ἢ ὅλως ἀτομικῶς καὶ φιλικῶς ζητούμενη γνώμη οἰαδήποτε καὶ ἀν εἶνε, νὰ μὴ κοινοποιηθῇ εἰς οὐδένα, πολὺ δὲ περισσώτερον εἰς τὸ δικαστήριον τὸ μέλλον νὰ δικάσῃ τὸν ζητήσαντα τὴν γνώμην, δ ε ὕ τ ε ρ ο ν κάμνει χρῆσιν φρασσευλογίας ἀπ ἀρχῆς μέχρι τέλους κ τ υ ν ἠ ἴ θ ο υ ς τ ε λ ε ῖ ω ς ε ἰ ς φ ρ ο ν ῆ κ ἄ ρ ῆ ς ἐπιστολῆς, κάμνει χρῆσιν γλώσσης ποῦ ἀφήγομεν τοὺς ἀναγνώστας μας νὰ τὴν ἐκτιμῆσωσι καὶ νὰ τὴν χαρακτηρίσωσι, καὶ τ ρ ῖ τ ο ν καίτοι σπουδαϊστάτων πάντων, ἀ ν τ ῖ ν ἄ π α ρ α τ ἄ ξ ῆ ὁ κ. Φιλιππίδης ἐπιχειρήματα ἐκ τῆς Ἱστορίας, τῆς Γραφῆς καὶ τῆς παρατηρήσεως, δι' ὧν νὰ ἀντικρούσῃ καὶ ἀναίρῃ τὰ ἐπιχειρήματά μας, ἠρκέσθη κομπαστικῶς νὰ τὰ καταδικάσῃ καὶ χαρακτηρίσῃ ὡς ἀντιγραφικὰ καὶ δλαπτικὰ, δ ἰ ἄ τ ο ὕ τ ο ἄ μ υ ν ὀ μ ε ν ο ἰ ἀναλύομεν τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἐπανεξετάζομεν τὰ θεθέντα ἡμῖν ζητήματα, ὅχι διὰ νὰ πείσωμεν τὸν κ. Φιλιππίδην ἀλλὰ διὰ νὰ ὑπερασπίσωμεν τὴν ἀλήθειαν, ἢ ὁποία ἴστανται περίλυπος δι' ὅσα παρ' αὐτοῦ ἤκουσεν, ἢ μᾶλλον δι' ὅσα κατ' αὐνῆς κυρίως ἔγραψε καὶ ὅχι καθ' ἡμῶν.

Εὐρισκόμεθα εἰς ἀμηχανίαν ἀπὸ σημείον ν' ἀρχίσωμεν

Θὰ ἀντιπαρασταθῶμεν πρὸς τὸν Γολιάθ Φιλιππίδην κραδαίνοντα ἀγρόχως τίτλους, τίτλους κτηνητοῦς. Καὶ ἀρχίζομεν πρῶτον ἀπὸ τὰς ἰδικὰς μας γνώμας, τὰς γνώμας ἃς ἐξεθέσαμεν ἐπὶ τῶν θεθέντων ζητημάτων διὰ τῶν ὑποβληθειῶν ἡμῖν ἐρωτήσεων, καὶ δὴ πρῶτον ἀπὸ τὴν γνώμην ἡμῶν τὴν ἀναφορικῶς μὲ τὴν ἐ ρ ὶ τ ῆ σ ἰ ν:

Κύριε Διευθυντά τῆς «Νέας Ζωῆς»— Θὰ ἐπεθύμουν τὴν γνώμην σας ἐπὶ τῶν ἐξῆς: Ὡς γνωστὸν τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς γεννήσεως τοῦ παιδίου καλεῖται ὁ ἱερεὺς ἵνα εὐχηθῇ εἰς τὴν λεχώ. Αἱ εὐχαὶ τὰς ὁποίας ἀναγνώσκει τότε εἶνε καθιερωμέναι εἰς τὸ λεγόμενον «**Ἡ ὕ χ ο λ ὀ γ ῖ ο ὕ ν**». Μία ἐξ αὐτῶν μεταξὺ τῶν ἄλλων λέγει, «Αὐτὸς καὶ τὴν παροῦ-

σαι δούλην σου τὴν τέξασαν σήμερον τὸ παρὸν παιδίον, ἔλ ε η σ ο ν κ α ι σ υ γ χ ῶ ρ η σ ο ν τὰ ἑκούσια καὶ τὰ ἀκούσια αὐτῆς πταίσματα καὶ διαφύλαξον αὐτὴν ἀπὸ πάσης τοῦ διαβόλου τυρονίδος καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς τεχθὲν νήπιον διατήρησον ἀπὸ πάσης φαρμακείας ἀπὸ πάσης χαλεπότητος ἀπὸ πάσης ζήλης τοῦ ἀντικειμένου, ἀπὸ πνευμάτων ἡμερινῶν τε καὶ νυκτερινῶν» — ἄλλη εὐχὴ λέγει ἄλλα «...ὁ γινώσκων τὸ ἀσθενὲς τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, συγχώρησεν τῇ δούλῃ σου καὶ παντὶ τῷ οἴκῳ ᾧ ἐγενήθη τὸ παιδίον, καὶ τὸ ἴς ἀ ψ α μ ἔ ν ο ις αὐτῆς καὶ τοῖς ἑ ν θ ἄ δ ε ε ὑ ρ ι σ κ ο μ ἔ ν ο ις πᾶσιν, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς συγχώρησον». Οὕτως εἰς τὰς εὐχὰς αὐτὰς παρίσταται ἡ τέξασα γυνὴ ὡς ποιήσασα ἁμαρτίαν μεγάλην! — ἐπίσης ὡς εὐρισκομένη εἰς μεγάλον κίνδυνον νὰ ὑποστῇ αὐτὴ τε καὶ τὸ βρέφος τὴν ἐπίθεσιν τῶν δαιμόνων, ἡμερινῶν τε καὶ νυκτερινῶν! 'Αλλὰ καὶ οἱ παραστάντες καὶ ἀψήμνοι τῆς τεξάσης θεωροῦνται ὡς ἐνοχοὶ κακῆς πράξεως, ἐφ' ᾧ καὶ ζητεῖ ἡ εὐχὴ νὰ τοὺς συγχωρήσῃ ὁ Θεός. — Εἰς ἄλλην εὐχὴν, ἣν ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει εἰς τὴν μητέρα μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν 40 ἡμερῶν (ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ παιδίου: « **ἀπόπλυνον αὐτῆς τὸν ρύπον τοῦ σώματος καὶ τὸν σπλῆν τῆς ψυχῆς, ἐ τ ῆ συμπληρώσει ὧν τεσσαράκοντα ἡμερῶν** ») ἦτοι παρίσταται ἡ γέννησις τοῦ παιδίου ὡς κατασπιλώσασα τὴν μητέρα. 'Ἦδη ἐπεθόμουν νὰ μαθῶ πόθεν ἐπήγασαν αὐτὰι αἱ ἰδίαί, ὅτι, ἡ γέννησις τοῦ παιδίου εἶνε ἁμαρτία, εἶνε σπίλος διὰ τὴν μητέρα, ἀκόμη δὲ καὶ ἁμαρτία διὰ τὰς παραστάντας εἰς τὴν γέννησιν.»

'Ἐρωτῶμεν τὸν κ. Φιλιππίδην ἐν ὀνόματι τῆς θρησκείας τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐν μέσῳ 20ῦ αἰῶνι, ἐπιτρέπεται εἰς πάντα χριστιανὸν νὰ ἐρωτᾷ, καὶ διὰ τῶν ἐρωτήσεων νὰ λύη τὰς ἀπορίας του τὰς θρησκευτικὰς; 'Ἡ ἐπιθυμία νὰ ἐξετάζῃ πᾶς χριστιανὸς καθὲς τι τῆς θρησκείας του διὰ νὰ τὸ ἐνόησῃ, καὶ ἔτσι νὰ ἀποβῇ κατ' ἐπίγνωσιν χριστιανὸς ἀπαγορευεται; 'Ἡ χριστιανικὴ θρησκεία δὲν φοβεῖται οὐδὲ τρέμει ὡς αἱ ψευδεῖς θρησκείαι τὴν ἔρευναν καὶ τὴν συζήτησιν, ἀπεναντίας ἐπιτακτικῶς ἀπαιτεῖ ταύτας διότι δι' αὐτῶν διαλύεται καθὲς παρανόησις καὶ ἐσφαλμένη ἀντίληψις καὶ ριζοβολεῖ ἡ ἀληθὴς καὶ ἀκίβδηλος τοιαύτη, ἣτις καὶ μόνον δημιουργεῖ τοὺς ἀληθεῖς καὶ γνησίους χριστιανοὺς. 'Αλλ' ὁ κ. Φιλιππίδης διαφωνεῖ, καὶ διαφωνεῖ ρι ζ ι κ ῶ τ α τ α. Εἶνε κατὰ τῆς ἐρεύνης καὶ τῆς συζητήσεως. Τοῦ τὸ εἶπεν ἡ Γρα ἡ, ἡ 'Ἐπιστήμη, ἡ Ἐρησκειολογία; 'Αλλ' ὅλαι διαμαρτύρονται ὅλαι δυνάμεις, διὰ τὴν κατ' αὐτῶν ἐκστομισθεῖσαν ὕβριν. Τοῦτο διακηρύττει προλογίζόμενος εἰς τὴν γέμουσαν ἀξιοθρηνητῶν ἐσφαλμένων γνωμῶν ἐπιστολὴν του: « **Εἰς τὴν οὐσίαν διαφωνῶ οὐξικῶντα πρὸς τὴν ἀπόψιν Σιγ, (αἰδευμῶτα-ε) δὲ ὅτι.** »

«Εἰς δεκαπενθήμερον περιοδικόν, φέρον τὸν ἐπαγωγὸν ἀναμορφωτικὸν τίτλονα Νέα ΖΩΗ καὶ αὐτοχαρακτηριζόμενον «ἠθικοθρησκευτικόν», οὐδεμίαν θέσιν ἔχουν θέματα, οἷα τ' ἀνωτέρω, θέματα ἄλλότρια πρὸς τὸν ἠθικοθρησκευτικὸν καταρτισμὸν τοῦ πληρώματος τῶν πιστῶν τοῦ Χριστοῦ, ὧν ἡ πλειονότης στερουμένη τῆς ἀπαραιτήτου εἰδικῆς μορφώσεως πρὸς τοιαύτα συζητήσεις, ἀναμφιβόλως σκανδαλίζεται καὶ ζημιούται περὶ τὴν πίστιν. Ὡς γνωστὸν δὲ, τὸ τῆς πίστεως οἰκοδόμημα καὶ τῆς θρησκείας τὸ ἱερὸν, «ἂν ἔτι εἰς ἔ. σημεῖον αὐτοῦ, ἐπὶ οὐδὲς ὁμιζόμενον, θιγῇ, κατὰ πίπτει ὀλόκληρον εἰς ἐρείπια, διότι τὰ μέση αὐτοῦ εἶνε στενωπὸς καὶ ἀλλήλη γῶσις πρὸς ἄλληλη συνηρισμένα εἰς ἓν ἐνῆχον καὶ ἀδιάσπαστον ὅλον».

Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ σταματῶμεν, διὰ νὰ ἐπαγέλωμεν, ἀφοῦ πρῶτον ἐπανεξετάσωμεν τὴν ὡς ἄνω γενομένην ἡμῖν ἐρώτησιν* διὰ νὰ ἐπανελέλωμεν ἐπαγαλαμβάνομεν καὶ ἀποδεικνύομεν, ὅτι, ὅταν μᾶς ἔγραψεν ὁ κ. Φιλιππίδης ἐλησμώνησεν ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ του νὰ..... καὶ ἐπιστήμην καὶ τὰ πάντα.

—'Ἀπαντῶντες εἰς τὴν ὡς ἄνω ἐρώτησιν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 60—61 φύλλον τῆς «Νέας Ζωῆς» πρὸ δύο ἐτῶν ἐγράφομεν ὅτι:—'Ἡ πρόσκλησις τοῦ ἱερέως τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς γεννήσεως τοῦ παιδίου, ἵνα εὐχοθῇ εἰς τὴν λαχῶν, ἡ μεταφορὰ τεύτρου τὴν ὀγδόην ἡμέραν

τω εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 21 χειρόγραφον Εὐχολόγιον τῆς Μονῆς Ἁγίου Ἀθανασίου—Ἄθω, ἀναγράφεται:

Ἀκολουθία εἰς τὸ Ἐκκλησιάζει παιδίον μετὰ τὰς 40 ἡμέρας τῆς γεννήσεως αὐτοῦ

Εὐχή εἰς τὴν μητέρα τοῦ παιδίου: «Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ παραγενόμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ... (ὡς ἐν τῷ νῦν ἐν τύπῳ)... καὶ σπῖλον τῆς ψυχῆς, διὰ τὴν ἀφίξιν τῶν 40 ἡμερῶν, καὶ ποιήσον αὐτὴν γενέσθαι ἀξίαν τοῦ ναοῦ τῆς ἁγίας δόξης σου, διὰ τοῦ τιμίου πρεσβυτερίου, καὶ ἀξιώσον αὐτὴν ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ καὶ ἀσπίδι σώματι μεταλαβεῖν τοῦ ἀχράντου σώματος καὶ τοῦ τιμίου αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου, ὅτι πρέπει...»

Εἶτα λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τὸ παιδίον ἐκ τῆς μητρός αὐτοῦ, καὶ εἰ μὲν ἔστιν ἄρρεν ψάλλει ἰδιόμελον ἤχ. πλάγ. β' Ἄνοιγέσθω ἡ πύλη τοῦ οὐρανοῦ σήμερον... Εἶδὲ ἔστι τὸ παιδίον θλιβὲν λέγει τὸ ἰδιόμελον ἤχ. πλάγ. δ' Μετὰ τὸ τεθῆναι σε, Θεοδου-σε Δέσπονα, παρεγένου ἐν τῷ ναῷ Κυρίου... καὶ φέροι αὐτὸ ἔνδον τοῦ ναοῦ ψάλλων τὸν ὅσον ψαλμὸν Ἄτὰ ῥήματά μου ἐνότις Κύριε... ἕως τοῦ «προσκυνήσε σε πρὸς ναὸν ἁγίων σου ἐν φόβῳ σου» καὶ προσκυνεῖ εἰς τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς ἐκκλησίας. Εἶτα εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς μετὰ τοῦ παιδίου εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα καὶ κυκλοῖ αὐτὸ γύρωθεν τοῦ Βῆματος. Εἶθ' οὕτως ἐξέρχεται καὶ τίθῃσιν αὐτὸ ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν ὑπτιον. Εἶτα ποιεῖ ἡ μήτηρ αὐτοῦ μετανοίας τινὰς καὶ λέγει μίαν εὐχὴν πρὸς τὸ παιδίον, μεθ' ἧν ὁ ἱερεὺς λαμβάνει ἅγιον ἔλαιον ἐκ τῆς κανδήλας τῆς Θεοτόκου καὶ σπρ-γίζει αὐτῷ τύπον σταυροῦ λέγων: Σημειωθήτω ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Εἶτα λέγει τὴν εὐχὴν: «Δέσπο-τὰ Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ παραγενόμενος (ὡς ἐν τῷ νῦν ἐντύπῳ...), καὶ ποιεῖ ἀπόλυσιν.

Ταῦτα ἐν ὀλιγίστοις ἵνα ἀποδεχθῆ ὅτι ἐν τῇ Ὁρθόδοξῃ Ἐκκλησίᾳ κατὰ τόπους ὑ-πῆρχον εὐχολόγια ἀναγράφοντα διαφόρους εὐχὰς καὶ ἴδιον τύπον ἀκλουθίας, ἐξ οὗ ἀπο-δεικνύεται ὅτι δὲν ἐδίδετο προσοχή καὶ σημασία εἰς τὴν ἀσυμφωνίαν. Καὶ ταῦτα μὲν ὡς ἐν παρόδῳ ἦδη δὲ ἄς ἐπενέλθωμεν καὶ ἄς ἐξετάσωμεν πλατύτερον ἂν ἡ τήρησις τῶν διατά-ξεων τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου καὶ αἱ ἀντηλήψεις ἄς διατυποῦσεν αἱ εὐχαὶ αἱ ἀναγιωσκόμεναι εἰς τὴν λεχῶ ἐνε σύμφωνοι μετὰ τὴν Καινὴν Διαθήκην τὴν περιέχουσαν καὶ ἀναγράφουσαν σαφῶς κατηγορηματικῶς τὴν καθαρὰν καὶ γνησίαν ἀντίληψιν τῆς Ἐκκλησί-ας, ἧτις ἔδει νὰ ἐφηρμόζετο καὶ ἐπεκράτει. Διότι δὲν πρόκειται περὶ ἡμετέρων δόξων γνῶμῶν, γνῶμῶν, ἄς παρέστησεν σκανδαλιζούσας καὶ μὴ ὀρθοδόξους ὁ κ. Φιλιπ-πίδης δι' ἀφθάτου δικολαβικῆς καὶ φαρισαϊκῆς τέχνης ἀλλ' ἀφθάτου συγχρόνως καὶ εἰς τὴν ἀποτυχίαν, ἣν ἔδραψε διὰ τῆς μεθόδου αὐτῆς.

Διὰ νὰ παραδεχθῆ κανεὶς ὅτι καλῶς ἔχει ἡ ἀντίληψις ἐν προκειμένῳ τῆς πιστῆς ἀντιγρα-φῆς τῆς Ἰουδαϊκῆς συνθησίας καὶ τῆς συνεχίσεως τῶν διατάξεων τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου, πρέπει ἢ ν' ἀγνοῇ τελείως τὴν Καινὴν Διαθήκην ἢ νὰ ξεσχίσῃ αὐτὴν καὶ δὴ τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων καὶ τὰς ἐπιστολάς τοῦ ἀποστόλου Παύλου. Ὅσα βῶξ ὁ ἀπόστολος Παῦ-λος, ὁ σώσας τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν ἀπὸ τῶν μέγαν, μέγιστον κίνδυνον, τὸν ὁποῖον διέ-τρεξε νὰ ἐπικρατήσῃ ἐν αὐτῇ ἡ τήρησις τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου καὶ νὰ κταντήσῃ μία Ἰουδαϊκὴν οἰκείαν, παρορῶνται τελείως ὑπὸ τοῦ κ. Φιλιππίδου.

Αἱ εὐχαὶ παραδέχονται τὴν τέξασαν γυναῖκα (ὸν) ἀκάθαρτον καθὼς καὶ πάντα θοτις ἤθελεν ἐγγίσει αὐτῇ, (ὸν) ὅτι ἡ γέννησις τοῦ παιδίου εἶνε οὐ μόνον ἁμαρτία καὶ σπῖλον διὰ τὴν μητέρα ἀλλὰ καὶ ἁμαρτία ὄλων τῶν οἰκείων τῆς οἰκογενείας ἐν ἣ ἐγεννήθη τὸ παιδίον «καὶ συγχώρησιν τῇ δοῦλῃ σου καὶ παντὶ τῷ ὄκῳ. ἐν ᾧ ἐ-γεννήθη τὸ παιδίον» καὶ (ὸν) ὅτι διατρέχει αὐτὴ καὶ τὸ βρέφος μέγαν κίνδυνον ἀ-πὸ φαρμακείας, ἀπὸ ζάλην τοῦ ἀντικειμένου, ἀπὸ πνεύματα πονηρὰ, ἡμεριὰ τε καὶ νυκτερι-νά, ἀπὸ ἐπέλευσιν τῶν ἀοράτων πνευμάτων.

Ἄς ἴδωμεν τώρα τί λέγει ἐπὶ τοῦ προκειμένου καὶ ἡ Καινὴ Διαθήκη. Αὕτη διακη-

ρύτες ότι ἡ ἔμμονὴ εἰς τὴν τήρησιν τῶν Μωσαϊκῶν διατάξεων καὶ ἡ ἀντίληψις ὅτι ἡ τήρησις τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου σώζει ἀντίκειται τελείως εἰς τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἰδίᾳ, εἰς ὅλας τὰς ἐπιστολάς αὐτοῦ, καὶ δὴ εἰς τὴν πρὸς Γαλάτας, δι' ἀκαταμαχῆτων συλλογισμῶν καὶ ἐπιχειρημάτων ἀποδεικνύει τοῦτο. «**Ἰδὲ ἐγὼ Πάυλος λέγω ὑμῶν, ὅτι ἐάν πεποιθένησθε, Χριστὸς ὑμᾶς οὐδὲν ὠφελήσει**» Γαλ. ε' 2. «Εἷς τι δοκεῖ ἄλλος πεποιθῆναι ἐν σαρκί, ἐ γ ὡ μ ᾱ λ ο ν' περιτομῆ ὀκταήμερος, ἐκ γένους Ἰσραὴλ, φυλῆς Βενιαμίν, Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων, κατὰ νόμον φαρισαῖος, κατὰ ζῆλον διώκων τὴν Ἐκκλησίαν, κατὰδικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ, γενόμενος ἀμεμπτος. Ἀλλ' ἄτινα ἦν μοι κέρδη, ταῦτα ἤγημαι διὰ τὸν Χριστὸν ζημεῖν. Ἀλλὰ μενοῦν γε καὶ ἠγοῦμαι πάντα ζημίαν εἶνε διὰ τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως τοῦ Χριστοῦ ὁ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου μου, δι' ἃν πάντα ἐζημιώθην καὶ ἠγοῦμαι σκόβαλα εἶναι, ἵνα Χριστὸν κερδήσω καὶ ἐυρεθῶ ἐν αὐτῷ μὴ ἔχων μὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου, ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως Χριστοῦ». Φιλπ. γ' 4—11 ὁ Νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστὸν ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν καὶ ὁ Νόμος εἶχεν σκιά τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, οὐχὶ δὲ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων» (Γαλ. γ' 24, 25. Ἑβρ. ι' 1). «Ἐλθούσης τῆς πίστεως οὐκέτι ὑπὸ παιδαγωγὸν ἔσμεν» (Γαλ. γ' 25). Ἡ εἰκὼν δὲ τῶν πραγμάτων εἶναι ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια, ἥτις ἐγένετο ἡμῖν διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τὰς ὁποίας ὑπετύπου καὶ ἀπεικονίζεν ὁ διὰ τοῦ Μωσαίου θεοεὶς νόμος (Ἰωάν. α' 17).

Ὁ Μωσαϊκὸς νόμος διὰ τῆς τελετουργικῆς διατάξεώς του, ὡς περιγράφεται εἰς τὸ ιβ' κεφ. τοῦ Λευιτικοῦ, περὶ καθαρισμοῦ τῆς τακρύσης λεχοῦς καὶ τοῦ τεχθέντος βρέφους, διὰ θυσίας ἐνιαυσίου ἀμνοῦ ἢ (ὑπὸ τῶν πτωχῶν) διὰ θυσίας ζεύγους τρυγῶνων ἢ νεοσσῶν περιστερῶν (Λευιτ. ιβ' 6—8) ὡς προσφορᾶς περὶ ἀμαρτίας, παριστᾶ καὶ παραδέχεται ὅτι ὁ ἄνθρωπος, συνεπειὰ τοῦ μολύσματος τῆς ἀμαρτίας εἶνε «**κ α θ α ρ τ ο ν ἔ ν ν ὠ π τ ι ο ν τοῦ Κυρίου καὶ ἔχει ἀνάγκη τοῦ αἵματος τῆς ἐξιλέωσώς ὅπως καθαρῶν**» (Λευιτ. ιβ' 7). «**Ἰδοὺ γὰρ ἐν ἀνομιαῖς συνελήφθη καὶ ἐν ἀμαρτίαις ἐκδόθησέ με ἡ μήτηρ μου**» λέγει ὁ ψαλμῶδης (Ψαλμ. ν' 5) «**Ὡς θάνατος νὰ εἶναι καθαρὸς ὁ γεγεννημένος ἐκ γυναικὸς**» λέγει ὁ Ἰωὴ (κε' 4).

Ἀκάθαρτος ἐκηρύσσεται ὑπὸ τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου ἡ τέσσαρα γυνή, καὶ οὐδὲν ἔργον, οὐδεμία εὐχὴ ἢ βέσις ἢ τελετὴ ἢ ὀτιδήποτε ἄλλο ἠδύνατο νὰ τὴν καθαρῶν καὶ νὰ τὴν κάμῃ ἀξίαν νὰ εἰσιλθῇ εἰς τὸ ἁγιασθῆτον, ἐκτὸς τοῦ αἵματος καὶ τῆς δι' αὐτοῦ ἐξιλέωσώς (Λευιτ. ιβ' 7).

Ὅτι δὲ ἠλήθευεν ἢ εἶχεν ἀξίαν διὰ τοὺς Ἑβραίους ὑπὸ νόμον τ ο π ι κ ῶ ς, ἀληθεύει καὶ ἔχει ἀξίον δι' ἡμᾶς τοὺς χριστιανούς πραγματικῶς, ὡς χάρις καὶ ἀλήθεια γενομένη εἰς ἡμᾶς διὰ τοῦ Χριστοῦ, τὸν ὅποιον ἐν παντὶ ἐξεικονίζει ὁ Νόμος. Ἡ ἀλήθεια δὲ τοῦ τύπου εἶνε ὅτι τὸ αἷμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ἐκαθάρισε καὶ καθαρῶν καὶ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας (Α' Ἰωάν. α' 7, 8), ὅτι τὸ αἷμα Αὐτοῦ, ὁ θάνατος Αὐτοῦ, τὸν ὅποιον ὁ Πατὴρ διὰ τὴν εἰς Αὐτὸν μέχρι θανάτου ὑπακοὴν θεωρεῖ τὴν μόνην διὰ τὴν ἀμαρτίαν ἐξιλέωσιν, καὶ τὸ μόνον ἀντίλυτρον διὰ τὴν ἀμαρτίαν κ α θ α ρ τ ο ν ἔ ν ν ὠ π τ ι ο ν ἡμῶν ἀπὸ παντός νεκροῦ ἔργου. «Τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ καθαρῶν τὴν συνείδησιν ἡμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ λατρεύειν Θεῷ ζῶντι» (Ἑβρ. θ' 14) ὅτι ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε τὰς καρδίας ἡμῶν διὰ τῆς πίστεως (Πράξ. ιε' 10).

Τὴν χριστιανικὴν λεγὼ ἢ Καινὴ Διαθήκη δὲν τὴν κρίνει ἀκάθαρτον, ἀλλὰ τὴν κηρύσσει καθαρὰν καθὼς κηρύσσει καθαρὸν καὶ πάντα χριστιανόν. Ἡ Καινὴ Διαθήκη καλεῖ τὸν χριστιανόν **ἅγιον καὶ καθαρὸν καὶ τὴν χριστιανὴν ἁγίαν καὶ καθαρὰν** «Ἐἵτις ἀδελφὸς γυναίκα ἔχει ἄπιστον καὶ αὐτὴ συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτοῦ μὴ ἀφίετω αὐτήν. Καὶ γυνὴ ἥτις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον, καὶ αὐτὸς συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς μὴ ἀφίετω αὐτόν. **Ἠγίασται γὰρ ὁ ἄνθρωπος ὁ ἄπιστος ἐν τῇ γυναικὶ καὶ ἡ**

γέσται ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἐν τῷ ἀνδρὶ» Α' Κορθ. 12,13,14. Ταῦτα ἐρμηνεύων ὁ Ζυγαβίνος γράφει «Κατὰ τὸν ρηθέντα λόγον. Ἄλλ' εἰ ὁ κολλώμενος τῇ πόρῃ ἐν σώμα ἔστιν, ὡς ἐνωτέρω εἶρηκε, πάντως καὶ ὁ κολλώμενος τῇ ἀπίστῳ ἐν σώμα ἔστιν. **Νικᾷ δὲ ἡ καθαρότης τοῦ πιστοῦ τὴν ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀπίστου καὶ μεταδίδωσιν ἀγιότητος ὅσον εἰς μόνον συνουσίαν καὶ παιδοποιεῖν** Καὶ ἡ μὲν πορνεία μιᾶρὸν καὶ κωλυόμενον, ὁ δὲ γάμος ἀμίαντον καὶ ἀκόλυτον. Λοιπὸν οὖν τὸ μὴ πιστῶσαν μέρος καθαρὸν μὲν εἰς συνουσίαν **διὰ τὴν καθαρότη-
την αὐτοῦ πιστεύσαντος**, ἀκάθαρτον δὲ τάλλα διὰ τὴν ἰδίαν ἀπίστιαν»

Συνοπῶς ὅταν ἡ Καινὴ Διαθήκη θεωρῆ καθαρὸς τοὺς εἰς Χριστὸν πιστοὺς καὶ τέκνα Θεοῦ « Ἀ γ α π η τ ο ἰ τ ῶ ρ α εἰ μ ε θ α τ ἔ κ ν α Θ ε ο Ὑ » (Α' Ἰωάν. γ' 2) ὅταν ἐπαναλαμβάνωμεν ἡ Καινὴ Διαθήκη ὀνομάζῃ ἁγίους καὶ καθαρὸς τοὺς εἰς Χριστὸν πιστοὺς, ὥστε καὶ ἀν' ἀκόμη πιστοὺς ἢ πιστὴ συζῆ ἐν νομίμῳ γάμῳ μετὰ ἀπίστου τὰ ἐξ αὐτῶν γεννώμενα τέκνα νὰ κηρῶσονται καθαρά καὶ ἅγια « Ἐ π ε ἰ ἄ ρ α τ ἄ τ ἔ κ ν α Ὑ μ Ὡ ν » (τῶν ἐχόντων γυναῖκα ἀπίστον καὶ τῶν ἐχουσῶν σύζυγον ἀπίστον) ἁ κ ἄ θ α ρ τ ἄ ἔ σ τ ι. Ν Ὑ ν δ ἔ ἅ γ ι α ἔ σ τ ι ν » (Α' Κορθ. ζ' 14) ὁ Παῦλος βοᾷ « Ὑ μ εἶ τ ε δ ἔ Χ ρ ι σ τ ο Ὑ Χ ρ ι σ τ ὸ ς δ ἔ Θ ε ο Ὑ », πῶς εἶναι δυνατόν ἡ γυνὴ ἡ τέξασα νὰ εἶνε ἀκάθαρτος; Ὡ! πόσην θλίψιν θὰ αἰσθάνεται ὁ Παῦλος ὅταν βλέπῃ ὅτι ὅ,τι ἐκήρυξεν ἀγγοεῖται μετὰ 20 αἰῶνας! Ἀκάθαρτος ἢ τίκουσα ἅγια «Νῦν δὲ ἅγια ἔστιν» γυνὴ!!! Καὶ μόνον τοῦτο; Ἐνῶ ὁ γάμος καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος, τὸ ἀ π ο τ ἔ λ ε σ μ α, ἡ γέννησις, παρίσταται ὑπὸ τῶν εὐχῶν ἀκαρτέα καὶ σπῆλος!! Ἄμαρτία δὲ εἰς τοσοῦτον βαθμὸν ὥστε καὶ οἱ παριστάμενοι, ματὰ καὶ οἰκεῖοι, νὰ κηρῶσονται ἀκάθαρτοι καὶ ἡμαρτικότες! Πῶς, ἐνῶ ἡ τεκνογονία κηρῶσεται ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου Παύλου μέσον καὶ πηγὴ σωτηρίας τῆς γυναικί, ἡ γέννησις τὴν καθιστᾷ ἀκάθαρτον καὶ ἀποβαίνει σπῆλος εἰς τὴν ψυχὴν τῆς; Πῶς ἐνῶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος τονεῖται διὰ τῆς τεκνογονίας σώζεται ἡ γυνὴ, εἶτα ὅ,τι δι' αὐτὴν εἶναι σωστικὸν τὴν καθιστᾷ ἀκάθαρτον καὶ τῆς προσάπτει σπῆλοειστὴν ψυχὴν; « Σ ω θ ῆ σ τ ε ς Ἐ δ ἰ ἄ τ ῆ ς τ ε κ ν ο γ ο ν ἰ α ς » (Α' Τιμοθ. β' 14) τὸ ὅποτον ἐρμηνεύων ὁ Θεοφυλακτος γράφει «Τὶ οὖν αἱ παρθένοι; Τὶ δὲ αἱ στεῖραι; ἀπολώλασι λοιπὸν; Ἄπαγε! οὐ τοῦτο φησιν, ὅτι ἐξ οἰκειᾶς ἀρετῆς οὐ σωθῆσεται, ἀλλ' ὅτι καὶ ἡ τεκνοφορία ἔσται ταῖς γυναῖξιν πρόφρασις σωτηρίας».

Ἐπομένως ἀπὸ γενικῆς ἀπόψεως, ἀφοῦ κατὰ τὴν Καινὴν Διαθήκην οἱ εἰς Χριστὸν πιστοὶ οἱ ἐμπιστευόμενοι εἰς τὸ μεγα ἔργον τῆς ἐξελίξεως τὸ ὅπο'ον ἐπετέλεσεν ὁ Σωτὴρ διὰ τοῦ σταυρικοῦ Του θανάτου, θεωροῦνται καὶ κηρῶσονται καθαροὶ καὶ ἅγιοι, **οὐδεὶς ρύπος, οὐδεὶς σπῆλος οὐτε μίαν ἀκαθαρσίαν ψυχῆς καὶ σώματος** ὑπάρχει εἰς τὴν τίκουσαν, τὰς ὁποίας ἡμεῖς θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἀσπλύνωμεν δι' εὐχῶν.

Ἀφοῦ ὡς πιστεύομεν διὰ τῆς Γραφῆς ἀπεδείχθη ὅτι ἡ τίκουσα γυνὴ δὲν εἶνε ἀκάθαρτος, οὔτε ἡμαρτησεν, οὔτε ἐκτήσατο σπῆλον εἰς τὴν ψυχὴν συνεπέειχ τῆς γέννησεως, ἐρχόμεθα νὰ ἐξετάσωμεν ἂν διατρέχῃ κίνδυνον ἢτε μήτηρ λεγῶ καὶ τὸ ὄρερος ἀπὸ φαρμακείας, ἀπὸ ζάλην τοῦ ἀντικειμένου, ἀπὸ πνεύματα ἡμερινὰ τε καὶ νυκτερινὰ ἀπὸ ἐπέλευσιν ἀοράτων πνευμάτων, ἀπὸ ζῆλον καὶ φόβον καὶ ὀρθαλμοὺς βασκανίας. Καὶ εἰς τὴν ἀσφαλεστέην λύσιν τοῦ ζητήματος αὐτοῦ ἡ Γραφή θὰ πρωτοστατήσῃ, ἄλλῃ τοῦ ἁρθοῦ λόγου. «**Τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῷ δίδοντι ἡμῖν τὸ νῆκος διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ**»

Τῇ ἀληθείᾳ μόνον ὁμῆ ἀνοίξις ποτε τὴν Γραφὴν καὶ δὴ τὴν Καινὴν Διαθήκην ὅλ' ἐτόλμα ἐξ ἀνοίξις ἂ ὑποστηρέξῃ ὅτι ἡ χριστιανὴ λεγῶ καὶ τὸ ὄρερος αὐτῆς διατρέχουσι κίνδυνον ἀπὸ φαντάσματα, ἀπὸ ζάλην τοῦ ἀντικειμένου, ἀπὸ ἐπέλευσιν πῶν ἀοράτων πνευμάτων, ἀπὸ ζῆλον καὶ φόβον καὶ ὀρθαλμοὺς βασκανίας. **Ἐπίστευε εἰς Χριστὸν καὶ πίστις εἰς τοιαῦτα εἶνε πράγματα. τὰ ὅλως ἀσυμβίβηστα, ὅλως ἀντίθετα. Ἡ πίστις εἰς τοιαῦτα καταργεῖ**

τὴν πίστιν εἰς Χριστόν. Τοῦτου οὐδὲν ἀληθέστερον. Ὁ χριστιανὸς ὁ πιστεύων εἰς φαντάσματα καὶ καταληγμένους ἀπὸ τὸν φόβον ἢ μᾶλλον τὸν πανικὸν ὅτι ὁ διάβολος δύναται νὰ ἐπιτεθῆ κατ' αὐτοῦ ἢ κατὰ τῆς συζύγου του λιχοῦς καὶ τοῦ ἀρτεγεννήτου τέκνου, εἶνε δυστυχέστατος καὶ ἀξιοδάκρυτος. Ἐχει παρκαμίνει ἀξιοδακρύτως ἀπαίδευτος ἐν τῇ πίστει. «**Δὲν ἐδιδάχθη πῶς ὁ σταυρὸς κτώρθωσεν· ὅτι τὸν θ' νατον κατέλυσιν, ὅτι τὴν ἁμαρτίαν ἔσθυσεν, ὅτι τὸν ἄθην ἄχρηστον ἔκαμεν, ὅτι τοῦ διαβόλου τὴν δύναμιν παρέλυσε.**» (Χρυσόστομος)

Δὲν ἐδιδάχθη ὅτι: «**Εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου**» (Α' Ἰωάν. γ' 8)· ὅτις «**Ὅς ἂν ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Θεῷ**» (Α' Ἰωάν. δ' 15). ὅτι «**Ἐὰν ὁ Θεὸς εἶνε ὑπὲρ ἡμῶν, τίς θίλει εἰσθεῖ καθ' ἡμῶν;**» (Ρωμ. 81—85)· ὅτι «**Ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Κυρίου οὐδεὶς δύσεται νὰ ἀρπάσῃ τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ**» (Ἰωάν. 6' 28—30)· ὅτι «**Νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκ θέδληται ἔξω**» (Ἰωάν. 1β' 31). Δὲν ἐδιδάχθη ὅτι ὁ πᾶς χριστιανὸς λαβὼν διὰ τῆς πίστεως καὶ τοῦ βαπτίσματος τὴν υἱοθεσίαν, ἐγένετο οἶκος Θεοῦ «**οὗ οὐκὸς ἐσμεν ἡμεῖς**» (Ἰερ. γ' 6') καὶ ἐπομένως ἀπρόβλητος, διότι «**Πιστὸς ἐστὶ ὁ Κύριος, ὅς στηριξέει ἡμᾶς καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ**»

Ἄντι ν' ἀκούσῃ πρὸς τοῦτοίς ὁ χριστιανὸς τῆς σήμερον. **Ἰον)** «**Μὴ φοβηθῆς λοιπὸν τὸν διάβολον, ἂν καὶ ἀσώματος εἶναι, διότι ἔνοχος ἐγένεν· ἀπὸ δὲ τὸν ἔνοχον τίποτε δὲν εἶνε ἀσθενέστερον, καὶ ἐὰν σῶμα δὲν φέρῃ καθὼς πάλιν ἀπὸ τὸν χριστιανὸν τὸν ἔχοντα παρρησίαν πρὸς τὸν Θεὸν τίποτε δὲν εἶνε ἰσχυρὸν ἔρον, καὶ ἐὰν σῶμα ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ περιφέρῃ θνήσκον.**» (Χρυσόστομος «**Περὶ διοικήσεως τῶν ἀνθρωπίνων**» «**Ὁμιλία Β'**») καὶ **Ἰον** «**Ὅτι κατὰ τὴν Γραφὴν ὑπάρχον πληθὴ συντεταγμένα ἀναριθμητὰ ἀγγέλων διακονοῦντα τὸν Θεόν, τὸν Ποιητὴν, ὅρα τὰ τε καὶ ἀοράτα, οἵτινες ἀγγέλοι κατὰ τὸν ἀπόστολον Παῦλον εἰνε λειτουργικὰ πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοῦς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν.**» (Ἐβ. α' 14) «**Ὅτι εἰς ἕκαστον τῶν πιστῶν ἐφορεύει εἰς προστασίης ἄγγελος**» (Ματθ. ιη' 10 Πράξ. ιβ' 15) πρὸς ὃν ὑπάρχει ἐν τῷ Εὐλογίῳ, **Κ α ν ὡ ν ἰ κ ε τ ἣ ρ ι ο ς**, ἀρχόμενος οὕτω: «**Τὸν ὄγκυρον φύλακα τῆς ἐμῆς ψυχῆς καὶ προστατὴν, τῆς ζωῆς μου καὶ ὁδηγόν, θεόθεν ὃν ἔλαχον ὑμῶν σε, Ἄγγελε θεῆ Θεοῦ παντοκράτορος**» εἶτα «**Σὲ φρουρὸν κεκτημένοι σύνοικον, συνόμιλον, ἅγιε Ἄγγελε, συμπαραμαρτυροῦντα, συνοδεύοντα, συμπαραμένοντα, τὰ σωτηριώδη, ὑποτιθέμενον ἀσιμοί, ποίαν ἔξω συγγνώμην ἀσάνετος ὢν;**» κλ., τελειώνει (ὁ κανὼν) μὲ εὐχὴν πρὸς τὸν ἄγγελον φύλακα τῆς τοῦ ἀνθρώπου ζωῆς.

Ὁ ἱερός Χρυσόστομος ἐν τῇ ὁμιλίᾳ του «**Εἰς τὴν Ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ**», λέγει σχετικῶς τὰ ἑξῆς: «**Διὰ ταῦτα ἐδῶ σᾶς ἐφέραμεν, διὰ νὰ γίνῃ ζωηρωτέρα ὁμῆγυρις καὶ λαμπρύτερον τὸ θέαμα, διὰ τῆς συναθροίσεως ὅχι ἀνθρώπων μόνον, ἀλλὰ καὶ μαρτύρων ὅχι δὲ μαρτύρων μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀγγέλων. Διότι καὶ ἄγγελοι παρόντες εἶνε, ἀγγέλων καὶ μαρτύρων ἢ συναξίς ἐγένε σήμερον. Καὶ ἐὰν θέλῃς νὰ ἴδῃς καὶ μάρτυρας καὶ ἀγγέλους, ἀνοιξὸν τῆς πίστεως τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ θὰ ἴδῃς τὸ θέαμα ἐκεῖνο· διότι, ἐὰν, ὁ ἀὴρ ἀπο ἀγγέλοις εἶνε γεμᾶτος, πολὺ δὲ περισσύτερον ἢ Ἐκκλησία· ἐὰν δὲ ἡ Ἐκκλησία, πολὺ περισσότερον ἢ παρούσα ἡμέρα, ὅτε ὁ Δεσπότης αὐτῶν ἀναλαμβάνεται. Περὶ τοῦ ὅτι ὅλος ὁ ἀὴρ ἀπὸ ἀγγέλους εἶναι γεμᾶτος, ἀκουσον τί λέγει ὁ ἀπόστολος, διεγείρων εἰς ἐντροπὴν τὰς γυναῖκας ὥστε νὰ ἔχωσι κάλυμμα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των· ἀδφείλουσιν αἱ γυναῖκες νὰ κατακαλύπτωσι τὴν κεφαλὴν των, διὰ νὰ μὴ δυσφορῶσιν οἱ ἄγγελοι διὰ**

την ἀρέπειάν των» (Α' Κορθ. ια' 10'. Και πάλιν ὁ Ἰακώβ, ὁ ἄγγελος, λέγει, ὅστις με σώζει ἐκ νεότητος μου (Γεν. μη' 16). Καὶ οἱ εὐρισκόμενοι* θεὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἔλεγον πρὸς τὴν Ρόδην· ἀὐτὸν ἄγγελος αὐτοῦ εἶναι» (Πράξ. ιβ' 15' καὶ πάλιν ὁ Ἰακώβ «Εἶδον, λέγει, στρατόπεδον ἀγγέλων» (Γεν. λβ' 2). Καὶ διατ' εἶδε στρατόπεδον καὶ στρατιὰν ἀγγέλων ἐπὶ τῆς γῆς; Καθὼς ὁ βασιλεὺς διατάσσει τὰ στρατόπεδα νὰ ἐγκαθιδρῶνται εἰς διαφόρους πόλεις, μὴ τυχεῖν ἐπαναστάσεως ἐκ τῶν γίνῃ καὶ ἐν πολέμῳ ληληλατηθῶσι καὶ πορθηθῶσιν αἱ πόλεις· παρομοίως καὶ ὁ Θεὸς, ἐπειδὴ εἰς τὸν αἴρα τοῦτον καὶ δαίμονες εἶναι βάρβαροι καὶ ἄγριοι, οἵτινες καὶ πολέμους ἐξεγείρουσι πάντοτε καὶ τῆς εἰρήνης ἔχθροί εἶνε ἀντιπαρέταξεν εἰς αὐτοὺς τὰ στρατόπεδα τῶν ἀγγέλων, ὅπως καὶ διὰ τῆς ἐξουσίας των μόνον τοὺς συνέχωσιν, ὅπως τὴν εἰρήνην εἰς ἡμᾶς πάντοτε παρέχωσι. Καὶ διὰ τὴν μάθησιν, ὅτι ἄγγελοι εἰρήνης εἶνε, ἀκούσον τοῖς ἱερεῖς λέγοντας πάντοτε εἰς τὰς προσευχάς, **ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.**

* Ἀρκούμεθα εἰς τὰ ὄλλα αὐτὰ. **Ἡ ἀλήθειαν εἶε καταφανὴς διότι προέβραται ἀπὸ τοῦ τῆλχογεῖς φάσους τῆς Γραφῆς.**

Τὶ λοιπὸν ἐπρεπεν ἡμᾶς ἱερεῖς τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας ν' ἀπαντήσωμεν ὅταν ἦρω· τήθημεν σχετικῶς μετὰς γνωστάς εὐχάς τὰς εἰς τὴν λεχὼ ἀναγνωσκομένης καὶ τὰς πρὸ τοῦ βαπτίσματος (ἐξορκισμοῦς); Νὰ προκρίνω ἐν, ὡς προκρίνει ὁ κ. Φιλιππίδης, ταύτας, τῆς Γραφῆς, τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ; Αὐτὸ ἤθελεν ὁ κ. Φιλιππίδης, αὐτὸ γράφει.

Κατὰ τὰς πρωτοφανεῖς καὶ πρωτακουστοὺς ἀντιλήψεις του δὲν τοῦ ἀρέσου τῆς Γραφῆς αἱ γινώμαι· καὶ αὐτὸν ἐν δυνάμει νὰ ἔχωμεν πεποιθήσιν εἰς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ **Ἡμεῖς δὴμας πιστεύομεν**, ὅτι ἐὰν τοὺς λόγους ἡμῶν ἀντλήσωμεν ἐκ τοῦ ἀπταστοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ ἀβιάστως καὶ ἐν καλῇ συνειδήσει ἐρμηνευσόμενοι, δικαιούμεθα νὰ ἔχωμεν **ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην εἰς τὰς ὁδογέας αὐτοῦ**. Κατὰ τὸν κ. Φιλιππίδην ἐρωτηθέντες ἡ ἔπρεπε τελείως νὰ σιωπῶμεν, —διότι ἱερεῖς, κατ' αὐτὸν, καὶ νὰ ἔχῃ γινώμην διὰ τὴν θρησκείαν του δὲν παύει! — ἡ ἔπρεπεν οὐδὲν λογισόμενοι τὴν Γραφήν νὰ ἀπαντήσωμεν: Μάλιστα — ἀφοῦ τὸ λέγουσιν αἱ εὐχαί — ὑπάρχουν φαντάσματα ἔτομα νὰ βλάψουν τὴν λεχὼ καὶ τὸ βρέφος· ὑπάρχει ἡ Εἰλεῖθια· ὑπάρχει ἡ Γελλῶ ἡ ἐπιφέρουσα εἰς τὰ παιδιά θάνατον εἰς ἀποπνιγμοῦ ὑπάρχει ἡ Ἐμπουσα, ἡ Στρίγκλα ἡ βλαπτοῦσα τὰς λεχωίδας καὶ ἰδὼς τὰ βρέφη τῶν ὀπίλων πίνει τὸ αἷμα· ὑπάρχουν οἱ βρικόλακες οἱ κακοποιοῦντες ἰδίως τὰ βρέφη, αἱ νεαίδες. Ἐμφανίζονται ἅμα τῇ γεννήσει τοῦ βρέφους, πνεύματα πονηρὰ ἡμερινὰ καὶ νυκτερινὰ, ἔτομα νὰ βλάψωσιν τὴν λεχὼ καὶ τὸ βρέφος. Εἰσέρχονται ἐντὸς τοῦ βρέφους καὶ ἐμφωλεύουσιν εἰς τὴν καρδίαν του. Ἡ γέννησις εἶνε πράξις ἁμαρτωλῶς ἁμαρτίας, καὶ ἡ λεχὼ ἄκαθαρτος.

Αὐτὰ ἅλα ἔπρεπε νὰ παρεδευθῶμεν καὶ νὰ εὐβαιώσωμεν κατὰ τὸν κ. Φιλιππίδην διότι τὸ λέγουσιν εὐχαί ἀνώνυμοι. Νὰ ἐπικαλεσθῶμεν τὴν Γραφήν δὲν ἐπετοίπετο διὰ νὰ μὴ σκανδαλισθῶμεν λέγει τοὺς πιστοῦ ἰ καὶ διὰ νὰ μὴ καταπέση δόλοκρον «τὸ τῆς πίστεως ἀκοδόμημα καὶ τῆς θρησκείας τὸ ἱερὸν» εἰς ἐραπειὰ!!!

Νὰ μὴ σκανδαλισθῶμεν λέγει!!! ἦτο ν μὴ ἐνοχλήσωμεν τὴν δεισιδαιμονίαν τοῦ λαοῦ. Ἦτοι, προτιμότερον εἶνε, νὰ εἶνε πλήρης δεισιδαιμονίων ὁ λαὸς παρὰ νὰ καταπολεμήσῃ τις αὐτὰς καὶ διὰ τοῦ φώδους τοῦ ἀγγελλοῦ νὰ τὰς ἀντικαταστήσῃ.

Ποίαν ὁδὸν ὤφειλεν ν' ἀκολουθήσῃ ἡ «ΝΕΑ ΖΩΗ» διὰ νὰ μὴ σκανδαλισθῇ; Νὰ ἀντιπαρέλθῃ τὸν ζητούμενον **«λόγον τούτων»** ἐν σιωπῇ καὶ νὰ δώσῃ λα

θὴν εἰς τὸν ἔρωτήσαντα νὰ πιστεύσῃ, διὰ ταῦτα (ὅσα ἀναφέρουν αἱ εὐχαί) εἰς αἱ μὴ θεύματα διὰ τοὺς ἄμαθεις καὶ ἀπιστοὺς προωρισμένα, μηδένα ἔχοντα θάσιμον λόγον, ἢ νὰ δώσῃ κατὰ χριστιανικὴν ὑποχρέωσιν καὶ δημοσιογραφικὸν καθήκον τὸν «λόγον» καὶ τὴν ἐξήγησιν τούτων στηριζομένην εἰς τὴν Γραφήν; Ἡ πρὸς τὴν ἀλήθειαν, τὸ συμφέρον καὶ τὴν δοξάν τῆς Ἐκκλησίας ὑποχρεώσεις τῆς «Νέας Ζωῆς» τῆ ἐπιβαλε νὰ δώτῃ τὸν λόγον τοῦ πόθεν ἀρχικῶς προσήλθον καὶ ποῦ στηρίζονται καὶ νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐχὴν ὅπως «διαγραφοῦν ποτε ἐπισήμω, ἐ τοῦ Εὐχολογίου» ὅσα ὑπὸ καιρῶν ἀγνοίας εἰσῆχθησαν εἰς αὐτὸ.

Διατὶ ὁ κ. Φλιππίδης, ὁ τὰ πάντα εἰδὼς, ὁ ἐξευθερωμένος, ὁ κέρβερος! τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας νὰ μὴ προσέλθῃ εἰς συζήτησιν, καὶ νὰ ἐλέγξῃ τὰ κακῶς καὶ ἀνικάνως λεχθέντα. ἐκθέσῃ δὲ ἐκκυστοποιητικῶς τὸν λόγον καὶ τὴν ἀληθῆ ἐξήγησιν καὶ ὀρθότητα τῶν ὅσων ἡ «Νέα Ζωή» — ὁ στόχος αὐτοῦ τῆς μῆτιός τοῦ — ἠύχθη νὰ διαγραφοῦν ἐκ τοῦ Εὐχολογίου; Ἡ μῆτις φρονεῖ δι, μὲ τὴν σιωπὴν, μὲ τὸ νὰ ἀπασιότις νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὰς εὐλόγους ἐρωτήσεις τῶν χριστιανῶν, λύονται τὰ ζητήματα καὶ μάλιστα σήμερον ποῦ εἶα ὁ αἰὼν τῆς ἀμφιβολίας, ἐξ ἧς πηγάζε ἡ θρησκευτικὴ ἀδιαφορία ἢ καταλήγουσα εἰς ἀπιστίαν; Ἄν ὑπάρχωσι — καὶ ὑπάρχουσι ἀναμφισβητικῶς — ἐν ἀμαθείᾳ ἐπαναπαυόμενα καὶ προκατειλημμέναι συνειδήσεις σκανδαλιζόμεναι ἐκ τῆς ἐνώπιον Θεοῦ συστάσεως καὶ φανερώσεως τῆς ἀληθείας καὶ διὰ τὰς ὁποίας ὀφείλοισεν νὰ κρύψωμεν ὑπὸ τὸν μόδιον τὸ φῶς καὶ τὴν ἀλήθειαν, μὴ τυχὸν ἐνοχληθῶσι καὶ σκανδαλισθῶσι, τοιαύτην ὀφειλὴν δὲν ἔχομεν ἐκ τοῦ παραδείγματος τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων Του οἱ ὁποῖοι ὅσον ἐσκανδαλίζοντο οἱ Φαρισαῖοι καὶ μετ' αὐτῶν οἱ προκατειλημμένοι διότι ὁ Χριστὸς ἐθεάπευε τὸ Σάββατον, καὶ διότι οἱ Ἀπόστολοι Του ἐκλήρουν ἐν τῷ ὄνοματί Του, ὅσον περισσοτέρας ἐνήργει ὁ Κύριος ἐν Σαββάτῳ θεραπείας καὶ ὅσον ἐντονώτερον ἀπήντων οἱ Ἀπόστολοι δι: «**Πειρασθεὶν Θεῶ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις**» διδάσκοντες ἡμᾶς τοιοιουτρόπως δι, οἱ ἔργοισιτες ὀφείλουσι νὰ ἀνέλθωσιν εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς ἀληθείας καὶ φωτισθῶσι καὶ εὐεργετηθῶσι καὶ ὅχι ἢ ἀλήθεια νὰ κατείθῃ καὶ σκοτισθῇ εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς ἀγνοίας καὶ κατέχεται ἐκεῖ ἐν ἀδικίᾳ (Ρωμ. α' 18). Καὶ ἂν ἀκόμη οἱ τοιοῦτοι θὰ ἀνασθαθῶσι καὶ σκανδαλισθῶσιν, ὡς συνέβη μὲ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ ἡμερολογίου, τὸ ἐκ τῆς ἀληθείας προσωρινὸν τυχὸν σκάνδαλον εἶνε εἰς εὐλογίαν καὶ εὐεργεσίαν. Ὁ διαφωτισμὸς ἐπὶ τῶν διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων εἶναι ἢ καλυτέρα πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ὑπηρεσία.

Διαφωνοῦμεν ριζικώτατα πρὸς τὸ κ. Φλιππίδην τὸν θέλοντα τὸν λαὸν ἀδίδακτον ἐν τῇ πίστει. Ὁ δυστυχισμένος αὐτοῦ λαὸς παραμένων ἀδίδακτος, ἐν τῇ πίστει ὡς τὸν θελοῦν τιεῖς, διατρέχει μέγαν, μέγιστον κίνδυνον νὰ γίνῃ λεία πινυτοῦς ἐχθροῦ τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος εἶνε ἀποκαρδιωτικόν, εἶνε ἀπελπιστικόν, νὰ ἐλπίῃ τις ὀπίσθιν ἀγνοίαν ἔχει ὁ λαὸς τοῦ ἔργου τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ἀποκινῶν εἰς τὴν τήρησιν τῶν ἐξῆρων καὶ ἀγόνων τύπων, καὶ μὴ τυγχάνων διδασκαλίας ἀληθοῦς, ἤρχισε ἡμεῖς ὡς ραγδαίως πρὸς μίαν λίαν ἀνησυχαστικὴν θρησκευτικὴν ἀδιαφορίαν, ὀδηγοῦσιν καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ἀντέχρηστον κομμουνισμὸν, ὅστις ὡς λέω ὀνομάμενο περιπτεῖ ζητῶν τὴν κηρυξίῃ. Καὶ κάμνη καθημέρον ὁπαδοῦ κ. Φλιππίδη, ἀνατροπείς θρησκείας καὶ πατρίδος, ὁ ὅτι φοβοῦμεθα νὰ τοῦ εἰπώμεν τὴν ἀλήθειαν, τι διδάσκει ἡ Γραφή, μὴ τυχὸν τὸν σκανδαλισώμεν καὶ καταπέσῃ! εἰς ἐρείπια τὸ τῆς πίστεως οἰκοδόμημα καὶ τῆς θρησκείας τὸ ἱερόν. Τὸ ξέρεῖ ὁ κ. Φλιππίδης

δει, ἀντι τῆς Καινῆς Διαθήκης ὁ λαὸς ἔχει ὡς ἐγκόλπιον τοῦ τῆν σατανικὴν φυλλάδα ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἁγία ἐπιστολή»; Αὐτὴν διαβάζει, αὐτὴν πιστεύει· ἀπ' αὐτὴν ἐλπίζει σωτηρίαν. Ἴδου ποῦ ἄγει μεταξὺ τῶν ἄλλων κακῶν ἡ ἀγνοία τῶν Γραφῶν. Ὅτε ἡ «Νέα Ζωή» διὰ μακρῶν κατεπολέμησε διὰ τοῦ φωτὸς τῆς Γραφῆς τὴν ἀγίαν! αὐτὴν ἐπιστολήν, κάποιος ἄλλος, τὴν ἐκάκισε διότι, λέγει, σκανδαλίζει! τὰς συνειδήσεις τῶν πιστῶν.

Ἡ μικρὰ τὸ δέμας «Νέα Ζωή» πληροφορεῖ τὸν κ. Φιλιππίδην, οὗ ἡ ἐπιστολή ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους εἶνε πλήρως ἰσθ', καὶ ὅστις ἐν αὐτῇ μεταξὺ τῶν ἄλλων φθίγγεται καὶ τὰ ἐξῆς: «Εἰς δεκαπενθήμερον περιοδικόν, αἴρον τὸν ἐπαγωγὸν ἀναμορφωτικὸν τίτλον «Νέα Ζωή» καὶ αὐτοχαρακτηριζόμενον ἠθικοθησκευτικόν» ὅτι ὄντως; εἶνε ἠθικοθησκευτικὸν περιοδικόν, ὡς στηριζόν ἐπὶ τῆς Γραφῆς πᾶν ὅ, τι γράφεται, καὶ φέρει τὸν ἐπαγωγὸν ἀναμορφωτικὸν τίτλον «Νέα Ζωή» διότι ποιεῖ νὰ διδάσῃ, καὶ διδάσκει τὴν ἐκ τῆς Γραφῆς πηγάζουσαν νέαν ζωὴν.

Ὁ κ. Φιλιππίδης ὁ αὖν πάσῃ εἰλικρινείᾳ «καὶ εὐθύτητι! γνωματεύων! κατηγορεῖ ἡμᾶς ὅτι, ὅτι γράφομεν αἶνε μὲν ἀντυπωσιακῶς γόνιμον εἰς δημιουργίαν φήμης καὶ ἐπιδείξεως, ἀλλὰ περὶ σοβαρότητος οὐδὲ πόρωσθιν δύναται νὰ γίνῃ λόγος!» Ταῦτα γράφει «ἐν πάσῃ εὐθύτητι καὶ εἰλικρινείᾳ» Ἐνυπέροστος εἰς τὰς δύο αὐτὰς ἀρετάς! Ἄντι νὰ γράψῃ· «Ἐν πάσῃ εἰλικρινείᾳ καὶ εὐθύτητι, σὲ ἐκείναι κοίμαι ἀφοῦ ἔπεσες ἀπροεδοκῆτως εἰς τὰ γέρεα μου, δεῖ νὰ μάθῃς νὰ γράφῃς διὰ τὸν «Λούδιν»· Ἡμεῖς οἱ σμ κροὶ καὶ ἄσχημοι τῷ λέγομεν ὅτι πολιτευόμεθα «οὐχὶ εἰς ἀθέωποις ἀρέσκοντες, ἀλλὰ τῷ Θεῷ τῷ δοκιμάζοντι ἡμῶν τὰς καρδίας. οὐ γὰρ ποτε ἐν λόγῳ κολακείας ἐγεννήθημεν, καθὼς οἶδτε οὔτε ἐν τροφάσει πλεονεξίας. Θεὸς μάρτυς. οὐσε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν» Διὰ τοτο ἡ πολιτεία ἡμῶν ἀντι ἀρεσκείας ἢ ἐυσεκείας ἀνθρώπων, προσεκόμισεν εἰς ἡμᾶς τὸ ἀντιθετον. ἐκάτεδιδώχθημεν ἀμελεῖκτω. Καὶ μᾶς σαρκάζει ὁ Γολιάθ Φιλιππίδης κραδαίνων τὰς περγαμνὰς καὶ τὴν δοκῆσισοφίαν «γιατί εἰσέρχεσθε εἰς ἀγνώστους σφαίρας, γράφει, καὶ αἰωρεῖσθε ἀνερμάτιστο, ἀφοῦ εἶνε φυσικὸν καὶ λογικὸν νὰ πέσητε; Ἡ μεγαλυτέρα γνώσις εἶνε νὰ γνωρίζῃ κανεὶς τί ἀγνοεῖ». Εἰς ποίαν ἀγνώστους σφαίρας εἰσῆλθομεν καὶ αἰωρούμεθα ἀνερμάτιστοι, ὥστε ἦτο φυσικὸν καὶ λογικὸν νὰ πέσωμεν; Ἡμεῖς, ὡς εἴδετε, καὶ βλέπετε, ἐσηργήθημεν ἐπὶ τῆς Γραφῆς. Ἐκεῖνοι οἵτινες, ὡς ἡμεῖς ὑπολαμβάνουσιν ἐχυτοῦ ὡς μὴ δὲν ἔχοντες νὰ μάθωσιν, ἔχουσι μάθει πρῶτοντι πολὺ ὄλεγα. Ἐπρεπε νὰ εἴχετε προσέξει ὅτι τὰς ἀπαντήσεις μας δὲν τὰς ἐγράψαμεν ἐπὶ τοῦ γόνατος προχείρως, ὡς γράφετε, ἀλλὰ τὰς ἐστηρίζομεν καὶ τὰς στηρίζομεν, εἰς τὴν Γραφήν, καὶ ἐστίμενοι εἰς προσοχὴν, νὰ ἵππεκαλῶτεσθε, καὶ ἂν εἶδῃτε ὅτι δὲ τὴν ἐνοήσαμεν, ὅτι τὴν παρῆγάσαμεν, εἴχετε ὑποχρῆσιν χάριν αὐτῆς, καὶ πρὸς διαφώτισιν ἡμῶν, νὰ μᾶς πείσητε πάλιν διὰ τῆς Γραφῆς, διὰ τοῦ ἀλανθάστου λόγου τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅχι νὰ μᾶς ταλανίζετε ὡς ποτε ὁ Γολιάθ τὸν Δαυὶδ, καὶ νὰ φθάσῃτε νὰ φύγῃ ἐκ τοῦ ἔρκους τῶν δδόντων σας ὅ, τι ποτὲ δὲν ἐτολμήθη νὰ λεχθῆ, ἦτοι, ὅτι «τὸ τῆς πίστεως οἰκοδομημὸν καὶ τῆς θρησκείας τὸ ἱερὸν, κἂν εἶε εἰς ἓν σημεῖον αὐτοῦ, ἐποσεσῶδες ομιζόμενον, θίγη, καταπίπτει διέκκληρον εἰς ἐρείπειαν, διότι τὰ μέρη αὐτοῦ εἶνε στενώ; καὶ ἀλληλεγγύως πρὸς ἄλλα συνηρημοσμένα εἰς ἓν ἐνιαῖον καὶ ἀδιάσπαστον ὄλον.» Ἡ θρησκεία ὁμοῦ τοῦ Χριστοῦ, ἀγαπῆ

τὸ κ. Φιλιππίδῃ, δὲν στηριζέται εἰς ἐπουσιώδη σημεῖα, ἀκρυσέ το, ἀλλ' εἰς οὐ
σιώδη, -αὶ μόνον οὐσιώδη τὰ ἐπουσιώδη δὲν ἀποτελοῦν τὴν οὐσίαν τῆς θρησκείας.

Ἡ θρησκεία ἢ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἰπὸ τῆς ἐμφανισθεῖς τῆς καταπολεμη
θῆ καὶ ἐξακολουθεῖ καὶ νῦν νὰ καταπολεμητὲ λυσιπῶδες καὶ διὰ τῆς γραφίδος καὶ
διὰ βιαιῶν καὶ σκληρῶν μέσων. Ἄν ἠλήθουν, ὅτι, ἀκᾶν ἔτι ἐν σημεῖον αὐτῆς ἐ-
πουσιώδες νομιζόμενον θιγῆ, καταπίπτει ὀλόκληρος εἰς ἐρείπια», τότε θὰ ἔπρεπε
νὰ εἶχε καταπέσει ἀπὸ τῆς ἐμφανισθεῖς τῆς ἢ Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας ἢ θρησκείας
Ἄλλὰ δὲν κατέπεσεν οὐδὲ μέλλει νὰ καταπέσῃ, διότι: «Ἐκκλησίας οὐδὲν ἔσονται.
Μὴ ὁι λέγε τείχη καὶ ὄπλα· τείχη μὲν γὰρ χρόνῳ παλαιῶνται, ἢ Ἐκ-
κλησία δὲ οὐδέποτε γηραιά· Τείχη βροχῶσι καταλύουσιν, Ἐκκλησίας δὲ οὐδὲ δαίμο-
νες περιγυνοῦνται Ποσοὶ ἐπολέμησαν τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ οἱ πολεμήσαντες ἀπώ-
λοντο; αὐτὴ δὲ ὑπὲρ τῶν οὐρανῶν ἀναβίθηκε. Τοιοῦτον ἔχει μέγεθος ἢ Ἐκκλησία·
πολεμουμένη νικᾷ, ἐπεβουλευομένη, περιγίνεται· ὑβρίζομένη, λαμπροτέρα καθίστα-
ται· δέχεται τρυμνάκια, καὶ οὐ καταπίπτει ὑπὸ τῶν ἐλκῶν· κλυδωνίζεται, ἀλλ' οὐ
καταποντίζεται· χειμάζεται, ἀλλὰ ναυάγιον οὐχ' ὑπομένει· παλαίει, ἀλλ' οὐχ' ἡτ-
τάται· πυκτεύει ἀλλ' οὐ νικᾶται» (Χρυσόστομου ἑμιλία «Ὅτι τῆς Ἐκκλησίας ἐξω
εὐρεθεὶς Ἐδτρόπιος ἀπεσπάσθη») «**Οὐδὲν Ἐκκλησίας δυνατώτερον ἂν
θρῶπε**». (Χρυσόστομος)

Ὅπως εἶχομεν τὸ θάρρος νὰ εἰπώμεν τὴν γνώμην μας σαφῶς καὶ ἀπεριφρά-
στως διὰ τὰς κύχας, οὕτως εἶχομεν τὸ θάρρος νὰ εἰπώμεν ταύτην ἐρωτηθέντες καὶ
διὰ τὸν Ἐπιτάφιον. Αὐτὸ μᾶς ἐστοίχισε πολλὴν στενοχωρίαν· τὸ ἐγνωρίζομεν ὅτι
εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν, ἢ ἀλήθεια, λεγομένη, εἶνε μὲν ὑπέρτατον χριστιανικὸν καθή-
κον, φέρε· ὁμως ὡς ἀποτέλεσμα τὸν διωγμὸν καὶ αὐτὸν ἀκόμη τὸν θάνατον.

Ἀπαντῶντες ἐξητάσαμεν τὸ ζήτημα ἀπὸ πάσης ἀπόψεως εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 44
—45 φύλλον τῆς Νέας Ζωῆς καὶ ἀπεδείξαμεν πόθεν ἔσχε τὴν ἀρχὴν τῆς ἢ
τελετῆς αὐτῆς, ποῖος πρῶτος ἐδημιούργησε, καὶ ἔθηκεν αὐτὴν εἰς ἐφαρμογὴν, καὶ
τέλος ὅτι ἔξεν προάγει τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα, μάλιστα ἐτονίσσαμεν ὅτι ἀπέδει-
εἰς τὴν ὑψηλὴν καὶ θείαν θρησκείαν μας, νὰ κηδεύωμεν τὸν Ἀρχηγὸν αὐτῆς, τὸν
κύριον τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου, καὶ νὰ φέλλωμεν αὐτῷ θρή-ους Ἀριτετόμενοι
τῆς εὐκαιρίας προσθέτομεν συμπληροῦντες δεκα ἐγράψαμεν περὶ Ἐπιταφίου, ὅτι
αἱ πλεῖστα ἀκολουθεῖται τοῦ Ὁρθοῦ τοῦ Μεγάλου Σ. ββ βίου, αἱ πρό τοῦ 16ου
αἰῶνος, οὐδὲν ἀναφέρουν περὶ «Μεγαλυναρίων» διότι τοιοῦτοτρόπως ἐκαλοῦντο
τὰ ἡμερινὰ «Ἐγκώμια» τοῦ Ἐπιταφίου. Τὸ πρῶτον ἀναφέρονται φιλῶμενα
κατὰ τὸν 12ον αἰῶνα. Εἰς ἀρχαιοτέρους κώδικας δὲν ἀναγράφονται «Μεγαλυνά-
ρια ἢ ἐγκώμια» εἰς τὸν Ὁρθρον τοῦ Μεγ. Σαββάτου. Ὅσον προχωρεῖ τις πρὸς
τοῦς χρόνους τῆς ἐφευρέσεως τῆς τυπογραφίας, τόσον εὐρίσκει περισσοτέρας μαρ-
τυρίας περὶ τῆς ὑπάξιας «Μεγαλυναρίων». Ἐπὶ πέντε κωδικῶν, ὁ εἰς—
κατὰ πρόχειρον ἀναλογίαν—κίβηται λόγον περὶ Μεγαλυναρίων καὶ ἰεσσαρῆς
σιωποῦ. Ὁ πινητὴν τῶν «Ἐγκώμια» κώδικες τινος τοῦ 16ου καὶ 17ου
αἰῶνος (ἀριθ. 609 Ἐθνικῆς καὶ 59 Μεγίστης Βιβλιοθήκης) ἀναγράφουν τὸν μοναχὸν
Ἰγνατίου τὸν Ἱεροσολυμίτην. Ἄλλ' ἐνθ' ὁ Κώδιξ 609 περιέχει ἐν συνόλῳ
μόνον 94 μεγαλυνάρια τοῦ Ἰγνατίου, ὁ 59 ἔχει 174 τοῦ αὐτοῦ ποιητοῦ. Καὶ τὰ
μεγαλυνάρια ἐπὶ διαφῶς ἐπιπέδων (αἰῶνων) ἔχει μόνον διαφῶσιν οἰσ. σικῶς
κατ' ἀρθρὸν ἀλλὰ καὶ κατ' ἐνοσίαν. Εἰς ἄλλο τεσσάρων τῆς «Νέας Ζωῆς»
θὰ δημοσιεύσωμεν τὰ Μεγαλυνάρια ἢ Ἐγκώμια τοῦ Ἐπιταφίου Κωδικῶν διαφῶ

ρων αίωνων.

Ἡ γνώμη ἡμῶν περὶ λιτανειῶν καὶ περὶ τοῦ ἄν ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἐπιταφίου συμβάλλῃ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος ἢ ὄχι, δὲν εἶνε γνώμη ὄπως ἀτομικῆ, οὐδὲ πηγάζει ἀπὸ δόξαιων. Ὅχι. Οἱ δόξαιεῖς δὲν ἐπι κρίνουσι τὰ τοιαῦτα, οὐδ' ἔχουσι κανένα λόγον νὰ δίδωσι ἀφορμὴν εἰς διωγμοὺς ἐναντίον των. Πᾶς χριστιανὸς ποῦ ἐπιθυμεῖ, ποῦ θέλει, τὴν θρησκείαν ζῶσαν, ἀδυνατεῖ νὰ συγκρατηθῇ καὶ νὰ μὴ ἐκδηλώσῃ τὴν στενοχωρίαν του διὰ δέληψιν τι ποῦ δὲν τείνει εἰς τὸ ὑψηλόν, θεῖον καὶ πνευματικὸν σκοπὸν αὐτοῦ. Πραγμα τεύμενοι τὸ ζήτημα κινῶμεν εἰς τὴν Γραφὴν καὶ εἰς τὴν παροχήσιν. Εἴμεθα εὐτυχεῖς διὰ τὸ ἔχει μόνον εἰς τοὺς πολλοὺς χριστιανούς οἱ ὀφθαλμοὶ λέγουσιν ὅτι καὶ εἰς ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ διότι καὶ ἄλλοι κληρικοὶ μὲν θάρρους εὐ σμικροῦ δι' ὑπομνημάτων των πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τονίζουσι διὰ τὴν λιτανείαν μὲν πᾶσαι εἰς αὐτὴν δὲ ἡ τοῦ Μ. Παρασκευῆς τοῦ Ἐπιταφίου, ἰσχυρὸς τὸς σημε ρινὰς συνθήκας μᾶλλον ὑποσκάπτει καὶ συντριβεῖ ἢ διοφθαλτεῖ καὶ ἱερωτοὶ τὸ θρησκευτικὸν αἰσθημα τῶν χριστιανῶν. Τοιοῦτον ὑπόμνημα ὑπεβλήθη πρὸς τριμῆ νου μόλις πρὸς τὸν ἀρχιεπισκοπικὸν Ἀθηνῶν ὑπὸ τοῦ εὐπαιδευτοῦ καὶ ὀρθοῦ κληρικοῦ ἀρχιμ. Κυρίλλου Ψύλλα ἔχον εἶπω.

ἸΠΟΜΝΗΜΑ

Πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. κ. Χρυσόστομον, Πρόεδρον τῆς Ἀ Ἱερῆς Συνόδου.

Μακαριώτατε,

Ἦδη ὅποτε ἡ μήτηρ Ἐκκλησία διὰ τῶν μέτρων τὰ ὅποια ἔλαβε καὶ ἐφα καλουθεὶ λαμβάνουσα πρὸς ἐξύψωσιν τοῦ κήρου ἐν τῇ συνειδήσει τῆς κοινῆς ἀλλὰ καὶ πρὸς ἐμπέδωσιν καὶ περιφρούρησιν τοῦ πλητομένου συ στηματικῶς θρησκευτικοῦ αἰσθήματος, ἐπιτραπήτω μοι συνχίζοντι προηγουμένην μου νὰ ὑποδείξω τῇ ὑμείρᾳ Σεβασμιότῃ καὶ Μακαριότῃ καὶ τῇ περὶ αὐτὴν ἀγία καὶ Ἱερῆ Συνόδῳ τὴν σέψιν. καὶ ἀποφασίσαι ἐπὶ ἐκκλησιαστικῷ ἐθί μου τὸ ὅποιον ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας μᾶλλον ὑπεσκάπτει καὶ συντριβεῖ ἢ διαφολάττει καὶ ἐξυψοῖ τὸ θρησκευτικὸν αἰσθημα τῶν χριστιανῶν.

Ἐννοῶ τὸ ἐν ἐνεργείᾳ καὶ ἰσχύει μέχρι τοῦδε ἔθιμον τῶν λιτανειῶν κατὰ τὰς πανηγύρεις τῶν ἱερῶν Νικῶν καὶ τῆ τὴν ἐσπέραν τῆς Μεγαλῆς Παρασκευῆς καὶ τῆς Βας Ἀναστάσεως κατὰ τὰς ὅποιας ἐπὶ ὄρας μακρὰς πομπὴ ἐκκλησιαστικὴ διατρέχει τὰς ὁδοὺς τῶν συνοικιῶν καὶ ἐ νοριῶν ἀκολουθουμένην ὑπὸ εὐαριθμημάτων πιστῶν κατὰ τὸ πλείστον. Εἰς τὸ ἔθι μον τοῦτο ἄς προστεθῇ καὶ τὸ ἔθιμον τῆς θέσεως ἐκ τῶν εἰκονῶν ἔξωθεν τῶν ναῶν κατὰ τὴν δορὴν τῆς πανηγύρεως αὐτῶν.

Αἱ λιτανεῖαι αὗται ἀπαύγασμα θρησκευοῦσης ἰσωτερικῆς ψυχῆς κατὰ τὸ ἀ πώτερον περιελθόν ὁμολογουμένως, ὡς ἀποτέλεσμα εἶχον τὴν ἐμπέδωσιν τοῦ θρη σκευτικοῦ φρονήματος τῶν πιστῶν, διὰ τὸν λόγον ἐξ τοῦτον ἠκολούθει αὐτὰς πλη θος ἀπειρον εὐσεβοῦντος λαοῦ ἐν κατανύξει καὶ συντριβῇ ἐπικαλυμένου τὴν εἶς ὕψους ἀνεύληψιν.

Ἄλλ' οἱ χρόνοι τῆς ὀγίως καὶ ἐν συνειδήσει θρησκευοῦσης ψυχῆς δυστυ-

χώς εξέλιπον και μετ' αὐτῶν καὶ ὁ ἀπώτερος καὶ ὑψηλότερος σκοπός, περὶ δὲ εἰς θρησκευτικὰ αἰσθήματα ἐν πολλοῖς ἢ σημερινῇ κοινωνίᾳ περιώρισε τὰς λιτανείας εἰς ἓνα ζηρὸν τύπον τοῦ ὁποῦν ἢ διατηρήσας ἀντὶ τῆς ἐκείνου ἰσχύος, πλήττει τὴν θρησκευτικὴν συναθροισίν παντὸς εὐσεβόφρονος.

Ἐπὶ ὧρας ταλαιπωρεῖται κληρὸς καὶ λαὸς περιοχόμενος τὰς ὁδοὺς κατὰ τὴν τελευμένην λιτανείαν προπορευομένης λαϊκῆς μουσικῆς καὶ ἄλλων λαϊκῶν ὄργανων, τὸ δὲ χεῖριστον πάντων τοιοῦτος συμφορμὸς φύλων γίνεται, τοιαῦται ἀδολοσχέαι λαμβάνουσι χώραν, μὴ ἀφιστάμεναι τοῦ ἐμπαιγμοῦ, ὥστε ἐξανίσταται καὶ δικαίω τῷ λόγῳ καὶ ἡ μάλλον ἀδιάφορος καὶ ψυχρὰ περὶ τὰ θεῖα συνείδησις.

Δὲν ἀμφιδέλλω, Μακαριώτατε, οὐκ ἔστιν ἰδίαν ἐπισημῶσιν οἱ κληρικοὶ τῶν ἐνοριῶν περὶ τῶν ἐντυπώσεων αὐτῶν ἐκ τῶν τελευμένων λιτανειῶν, θὰ περιγράψωσι ταῦτα μὲ τὰ μελανώτερα χρώματα, καὶ κατ' ἐλευθέραν σκίψιν καὶ κρίσιν ἀποφινόμενοι, θὰ ζητήσωσι πρὸς περιφρούρησιν τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως ἀν' ὅχι τὴν κατάργησιν, τῶν περιορισμῶν ὁμοῦ τῶν λιτανειῶν ἐν τῷ περιβόλῳ τῶν ἐνοριῶν.

Ἡ γνώμη αὕτη τῆς καταπληκτικῆς πλειοψηφίας ἐνοριακῶν ἡμερῶν εἶνε ἀξία πείρας προσοχῆς ἐκ μέρους τῆς ἀνωτάτης Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς ὡς ἀπορρέουσα ἀπὸ συνειδητῶν ἐνδεαφύερον καὶ βλαπτῶν πόνων λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας ὑπὲρ τοῦ γούτρου αὐτῆς.

Καὶ ἡ ταύτη γνώμη μοὶ παρῖχει τὸ ἐνδόχημον οὐκ ἴσως ἢ Ὑμετέρα Μακαριότης ὁσον καὶ ἡ ἀγία καὶ ἱερὰ Σύνοδος ἐκτεμῶσαι δεόντως τὰς περὶ στασίσεως θὰ λάβωσι τὰ ἐνδεικνύμενα μέτρα διὰ τὸν περιορισμὸν ἀφ' ἐνὸς τοῦ ἴθιμου τούτου τῶν λιτανειῶν περὶ τοῦ περιβόλου τῶν ἱερῶν ναῶν καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἐθέσεως τῶν εἰκόνων ἔξωθεν τοῦ ναοῦ κατὰ τὴν παρὰ νήγυριν αὐτῶν.

Τὸ μέτρον τοῦτο θὰ συντελέτη κατὰ πολλὸν γὰρ ἀπειφευχθῶσιν ἰσχυμαίται αἱ ὁποῖαι ἐκθέτουσι τὴν θρησκείαν καὶ τὴν Ὁρθόδοξον τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν.

Ἐπὶ τούτοις διατελῶ μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ.

Ταπεινόςτατος

Ἀρχιμ. ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΨΥΛΛΑΣ

Ἡ «NEA ZOH» θέλει εἰς τὴν στήλῃ τῆς εἰς τὴν ἀπόλυτον ὁρθόδοξον εἰσεύρου, ἔστις ἔχει νὰ παρατάξῃ ἐπιχειρήματα εἰλημιμένα ἐκ τῆς Γραφῆς, τῆς Ἱστορίας, τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς παρατηρήσεως, ἀποδεικνύοντα τὸ ἀντιθετικὸν τῶν ὁσων ἔγραψε,

Ἡ «NEA ZOH»